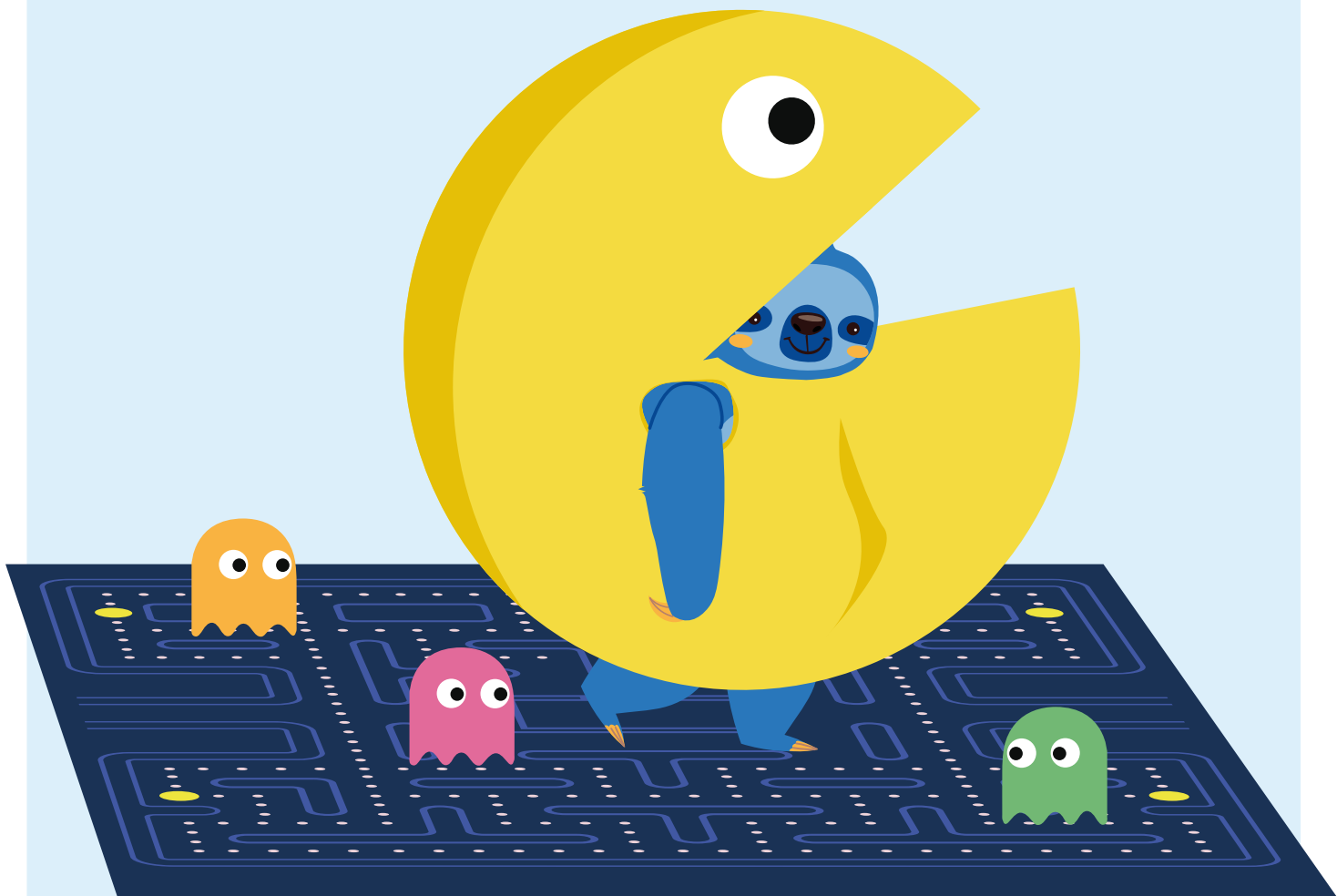

LAKS monitor

hét tevredenheidsonderzoek
onder scholieren

2024

Voorwoord

Beste lezer,

Met trots presenteert het Landelijk Actie Komitee Scholieren (LAKS) de negende editie van de LAKS-monitor: de LAKS-monitor 2024.

Al 40 jaar lang maakt het LAKS zich hard voor de stem van de scholier. Dit doen we zowel in de politiek als in de media en natuurlijk op middelbare scholen. Van de Eindexamenklachtenlijn tot informatiebrochures voor leerlingen en van het organiseren van participatiesessies tot aan het trainen van leerlingenraden: het LAKS zorgt ervoor dat iedere leerling een kans heeft om diens stem te laten horen.

Sinds 2010 heeft het LAKS ook haar eigen tevredenheidsonderzoek: de LAKS-monitor. Een tevredenheidsmonitor die speciaal gemaakt is voor en door scholieren. Zo proberen wij de vragen zo laagdrempelig mogelijk te stellen, is de vragenlijst niet al te lang en zijn er vragen over onderwerpen die leerlingen écht belangrijk vinden. Daarnaast hebben scholen ook de mogelijkheid om zelf vragen toe te voegen. Zo heeft iedere school een passende vragenlijst om de mening van leerlingen te onderzoeken. Wij willen alle scholen bedanken die hiervan gebruikt hebben gemaakt, en natuurlijk alle leerlingen die de vragenlijst hebben ingevuld.

Het LAKS deelt de resultaten van het onderzoek op onze resultatenpagina. Daar kunnen leerlingenraden en scholen gemakkelijk de resultaten inzien van hun eigen school en deze resultaten vergelijken met het landelijke gemiddelde. We hopen dat leerlingen, leerlingenraden en scholen vervolgens met deze cijfers aan de slag gaan. Om hierbij te helpen lanceren we dit jaar het **LAKS-monitor spel**. In dit spel komen alle thema's van de LAKS-monitor aan bod. Deelnemers worden uitgedaagd om op speelse wijze argumenten te verzamelen en plannen te maken op basis van de resultaten van de LAKS-monitor. Met dit spel hopen we leerlingenraden een extra tool te geven die ze kunnen inzetten om mee te denken, mee te praten en mee te beslissen binnen hun eigen school. Wij zijn ontzettend trots dat het LAKS-monitor spel kosteloos aan alle deelnemende scholen van de LAKS-monitor wordt aangeboden. Wil je een (extra) exemplaar ontvangen? Stuur dan even een mailtje naar info@laks.nl!

Wij hopen dat iedere school op basis van de resultaten van de LAKS-monitor in gesprek gaat met haar leerlingen. Achter alle statistieken in het rapport zitten verhalen, meningen en ideeën van leerlingen. Laat deze monitor dienen als het startblok voor participatie en het begin van het gesprek tussen leerlingen, docenten en schoolleiding om samen de school steeds een beetje beter en leuker te maken. Het onderwijs is namelijk van iedereen, laten we het dan ook samen doen.

Namens het LAKS-bestuur,

Niels Schipper

Portefuillehouder LAKS-monitor

Scan de QR-code en ga direct naar de resultatenpagina

Inhoud

1 Inleiding	4	6 Inspraak	32
1.1 Inleiding	4	6.1 Inleiding	32
1.2 Wat is de LAKS-monitor?	4	6.2 Wat doet het LAKS?	33
1.3 Het onderzoek	4	6.3 Wat kun je doen als leerlingenraad?	34
1.4 Vragenlijst en indeling in thema's	5	6.4 Factsheet	35
1.5 Respons & cleaning	6	7 Sfeer en veiligheid	36
1.6 Leeswijzer	7	7.1 Inleiding	36
1.7 ProZO!	7	7.2 Totaaloordeel sfeer en veiligheid	36
1.8 Bonaire	7	7.4 Wat doet het LAKS?	38
1.9 Meer weten?	7	7.5 Wat kun je doen als leerlingenraad?	39
1.10 Factsheet	8	7.6 Factsheet	40
2 Lessen en toetsen	10	8 Algemeen oordeel	42
2.1 Inleiding	10	8.1 Inleiding	42
2.2 Totaaloordeel lessen en toetsen	10	8.2 Totaaloordeel sfeer en veiligheid	42
2.3 Totaaloordeel ict-gebruik	11	8.3 Welke omstandigheden hebben de meeste invloed op het rapportcijfer?	43
2.4 Wat doet het LAKS?	12	8.4 Investeren in plezier (kwadranten)	43
2.5 Wat kun je doen als leerlingenraad?	13	De LAKS bestuursleden over de resultaten!	46
2.6 Factsheet	14	Bijlage A	48
3 Docenten	16	Bijlage B	54
3.1 Inleiding	16	Aantekeningen	56
3.2 Totaaloordeel leraren	16	Colofon	58
3.3 Wat doet het LAKS?	18		
3.4 Wat kun je doen als leerlingenraad?	18		
3.5 Factsheet	19		
4 Begeleiding	20		
4.1 Inleiding	20		
4.2 Totaaloordeel begeleiding	20		
4.3 Wat doet het LAKS?	22		
4.4 Wat kun je doen als leerlingenraad?	23		
4.5 Factsheet	24		
5 Mogelijkheden op school	26		
5.1 Inleiding	26		
5.2 Totaaloordeel begeleiding op school	26		
5.3 Wat doet het LAKS?	28		
5.4 Wat kun je doen als leerlingenraad?	29		
5.5 Factsheet	30		

Inleiding

1.1 Inleiding

Het Landelijk Actie Komitee Scholieren (LAKS) is de organisatie van én voor middelbare scholieren. LAKS zet zich in voor goed onderwijs op middelbare scholen en geeft leerlingen een stem in het onderwijs, zodat er niet alleen óver maar ook mét hen wordt gepraat. Sinds 2010 onderzoekt LAKS met de LAKS-monitor hoe scholieren vinden dat het op school gaat.

1.2 Wat is de LAKS-monitor?

De LAKS-monitor is een groot landelijk onderzoek, waar scholieren in een online vragenlijst kunnen aangeven waar ze tevreden over zijn op school, en waar verbetering nodig is. Deze vragenlijst kan worden ingevuld door alle scholieren van het voortgezet onderwijs in Nederland. Tot 2022 werd de monitor elke twee jaar uitgezet; sinds 2023 wordt de vragenlijst jaarlijks afgenomen. In 2024 konden scholen voor de negende keer meedoen aan de LAKS-monitor.

Doordat LAKS wordt gesteund door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) is de monitor voor scholen gratis af te nemen. Scholen én leerlingenraden kunnen de uitkomsten inzien op de resultatenwebsite (resultaten.laks-monitor.nl) en in dit landelijke rapport. Onderzoeksbureau ResearchNed zorgt ervoor dat de online vragenlijst ingevuld kan worden.

LAKS komt op voor alle scholieren in Nederland. Met hulp van de LAKS-monitor weten we hoe tevreden scholieren zijn en waar nog aan gewerkt moet worden. Ook kan LAKS leerlingenraden helpen met wat zij op hun school kunnen verbeteren en hoe ze dit kunnen doen.

1.3 Het onderzoek

Vanaf 18 september 2023 konden scholen zich aanmelden voor de LAKS-monitor. Een overzicht van de deelnemende scholen staat in bijlage B. De scholen mochten zelf kiezen welke klassen ze lieten meedoen aan het onderzoek. Daarbij hebben we wel uitgelegd dat het beter is om de vragenlijst in elk geval door alle onderwijsrichtingen en leerjaren in te laten vullen. Zo kunnen we ervoor zorgen dat de antwoorden iets zeggen over de hele school. Dit is ook belangrijk omdat de uitkomsten te zien zijn op de scholenvergelijkingssite van de VO-raad (Scholen op de Kaart).¹

Voor iedere aangemelde klas kreeg de school een apart wachtwoord, waarmee alle scholieren uit die klas de vragenlijst online konden invullen. Het invullen gebeurde tussen 1 november 2023 en 30 april 2024, meestal tijdens een les in de klas. Via het gebruikte wachtwoord konden de onderzoekers zien bij welke school de ingevulde antwoorden horen. Daarom was het niet nodig om elke scholier te vragen op welke school zij zaten. Voor elke school is ook de basisinformatie van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) aan de resultaten gekoppeld. Hierdoor weten we bijvoorbeeld in welke provincie de school staat en hoeveel scholieren er naar deze school gaan.

Scan de QR-code en ga direct naar de resultatenpagina

1.4 Vragenlijst en indeling in thema's

In de LAKS-monitor staan vragen over allerlei onderwerpen, zoals over lessen en toetsen en over de sfeer op school. In 2022 is de vragenlijst aangepast, en we gebruiken deze nu dus voor de derde keer. In bijlage A kun je de vragenlijst bekijken.

Voor de meeste thema's is een 'totaaloordeel' berekend. Dat is een overkoepelende score op dat thema, die we hebben berekend met losse vragen die bij elkaar horen (op basis van statistische analyses). Bij elk hoofdstuk in dit rapport geven we aan welke vragen er bij het totaaloordeel van dat thema horen, en welke vragen alleen los zijn bekeken.

Meer informatie over de totstandkoming van de totaaloordelen kun je vinden op de genoemde resultatenwebsite.

1.5 Respons & cleaning

In 2024 deden 74 scholen mee aan de LAKS-monitor (12% van alle scholen in het voortgezet onderwijs), met in totaal 110 verschillende locaties. Dat is vergelijkbaar met 2023 (75 scholen, 104 locaties). Van de deelnemende scholen scholen is 43 procent van de scholieren begonnen aan de vragenlijst. Dat is iets meer dan vorig jaar, toen begon 39 procent aan de vragenlijst. Uiteindelijk zijn er 48.172 ingevulde vragenlijsten gebruikt voor de rapportage van 2024, dat is ook iets meer dan vorig jaar (43.568).

Voordat de resultaten beschreven werden, is de data opgeschoond (het wegfilteren van resultaten omdat de antwoorden waarschijnlijk niet betrouwbaar zijn, bijvoorbeeld omdat de vragenlijst te snel is ingevuld). De stappen in het opschonen zie je in tabel 1.1. De opschoning was dit jaar minder streng dan voorgaande jaren, omdat een analyse van eerdere resultaten liet zien dat dit ook kon. Ook werd dit met een deskundigenpanel samen gecontroleerd.

Binnen de scholen die meededen aan de LAKS-monitor, zijn de aantallen scholieren per leerjaar, schoolsoort en geslacht anders verdeeld dan over alle scholen in heel Nederland samen. Om ervoor te zorgen dat de uitkomsten van de LAKS-monitor toch iets kunnen zeggen over de tevredenheid van de scholieren in heel Nederland, is er een weefactor berekend. Met een weefactor tellen de antwoorden van een groep scholieren, waarvan er minder aan de LAKS-monitor meededen dan er binnen alle scholen zijn, zwaarder mee. Andersom tellen de antwoorden van groepen scholieren die binnen de LAKS-monitor een groter deel vormen dan binnen alle scholen samen, minder zwaar mee. Zo proberen we een zo kloppend mogelijk beeld te schetsen.

	Weggelaten	(Overgebleven) respons	Deelnemende scholen	Landelijk
Populatie leerlingen			118.659	928.140
Bruto respons		53.781	45%	6%
Vragenlijst (niet) geheel ingevuld	2.898	50.883	43%	5%
Voldoende invultijd (min. 5 minuten)	2.711	48.172	41%	5%
Hiermee uiteindelijk een netto respons van:				
Aantal leerlingen		48.172		
Aantal vestigingen		110		
Aantal scholen		74		

Tabel 1.1: Opschoning van de data

Wanneer iemand de vragenlijst niet tot en met de laatste vraag heeft ingevuld, nemen we geen enkel antwoord mee in de uitkomsten. Ook als de vragenlijst zo snel is ingevuld dat niet elke vraag goed gelezen kan zijn, vertrouwen we de antwoorden niet. De antwoorden van iedere scholier die minder dan vijf minuten bezig is geweest met de LAKS-monitor 2024, worden daarom niet meegenomen.²

1.6 Leeswijzer

Nu je alle achtergrondinformatie hebt, kun je zelf aan de slag met de uitkomsten van de LAKS-monitor 2024!

De hoofdstukken in dit rapport zijn:

- lessen en toetsen (hoofdstuk 2);
- docenten (hoofdstuk 3);
- begeleiding (hoofdstuk 4);
- mogelijkheden op school (hoofdstuk 5);
- inspraak (hoofdstuk 6);
- sfeer en veiligheid (hoofdstuk 7);
- algemeen oordeel (hoofdstuk 8).

In de hoofdstukken 2 tot en met 7 bespreken we per thema eerst de totaaloordelen (als die er zijn) en daarna de bijbehorende losse vragen. Voor de totaaloordelen worden de uitkomsten voor enkele groepen scholieren apart besproken. Zo zien we of er verschillen zijn tussen onderwijsrichtingen en leerjaren, of tussen jongens en meiden. We bespreken deze verschillen alleen als ze vijf procentpunt of meer én significant zijn.³ Ook maken we een vergelijking met de vorige metingen: die van 2022 en 2023.

Hoofdstuk 8 gaat over het algemene oordeel van scholieren. We kijken hier naar het rapportcijfer dat zij hun school geven. Daarbij brengen we in kaart welke ervaringen in het onderwijs ervoor zorgen dat scholieren een hoger of lager rapportcijfer aan school geven. Die informatie kan scholen en leerlingenraden helpen om te zien waar ze iets kunnen verbeteren.

1.7 ProZO!

De LAKS-monitor is ook uitgezet en afgenomen via ProZO! (het kwaliteitszorgsysteem in het praktijkonderwijs). ProZO! gebruikt voor bepaalde vragen een andere antwoordschaal dan de LAKS-monitor; hierdoor zijn de resultaten niet goed te vergelijken met de rest van de resultaten. Voor die vragen is deze groep leerlingen niet in dit rapport meegenomen. Wanneer de antwoorden van deze groep leerlingen wél zijn meegenomen in een bepaalde vraag, staat bij die figuur een asterisk (*). Als er bij een figuur een asterisk staat, zijn de getoonde resultaten voor praktijkonderwijs dus

inclusief ProZO! (in totaal 2.481). Als bij de figuren géén asterisk staat (als er dus géén resultaten vanuit ProZO! zijn opgenomen), heeft slechts een kleine groep leerlingen uit het praktijkonderwijs (326) deze vragen beantwoord. Hun resultaten moeten voorzichtig worden geïnterpreteerd: ze kunnen niet zomaar gegeneraliseerd worden naar alle leerlingen uit het praktijkonderwijs.

1.8 Bonaire

Net als vorig jaar hebben in 2024 ook scholieren uit Bonaire de LAKS-monitor ingevuld. Bonaire hoort bij het Nederlandse Koninkrijk, maar omdat de organisatie van het onderwijs wel erg verschilt met Europees Nederland zijn hun resultaten niet in de landelijke cijfers in dit rapport meegenomen. Er worden wel schoolrapportages voor deze scholen gemaakt.

1.9 Meer weten?

Op de website zijn de bevindingen van dit rapport te bekijken. Hier kunnen scholen en leerlingenraden hun resultaten vergelijken met het landelijk gemiddelde, of met de resultaten van andere scholen. Scholen die hebben meegedaan aan de LAKS-monitor ontvangen daarnaast een inlogcode voor de LAKS-portal waarmee ze een Excel en SPSS bestand kunnen downloaden. Hiermee kunnen ze nog dieper ingaan op de resultaten; zo kunnen ze per klas, leerjaar en onderwijsrichting zien hoe tevreden hun leerlingen zijn.

Scan de QR-code
en ga direct naar de
resultatenpagina

2. Invoorgaandemetingenzijnookvragenlijsteweggelatenwaarinteveeldezelfdeantwoordenwareningevuld.Datcriteriumisnulsgelaten.Wehebben de resultaten van de vorige metingen in dit rapport niet gecorrigeerd, zodat de percentages van 2022 en 2020 in dit rapport hetzelfde zijn als in de vorige rapporten.

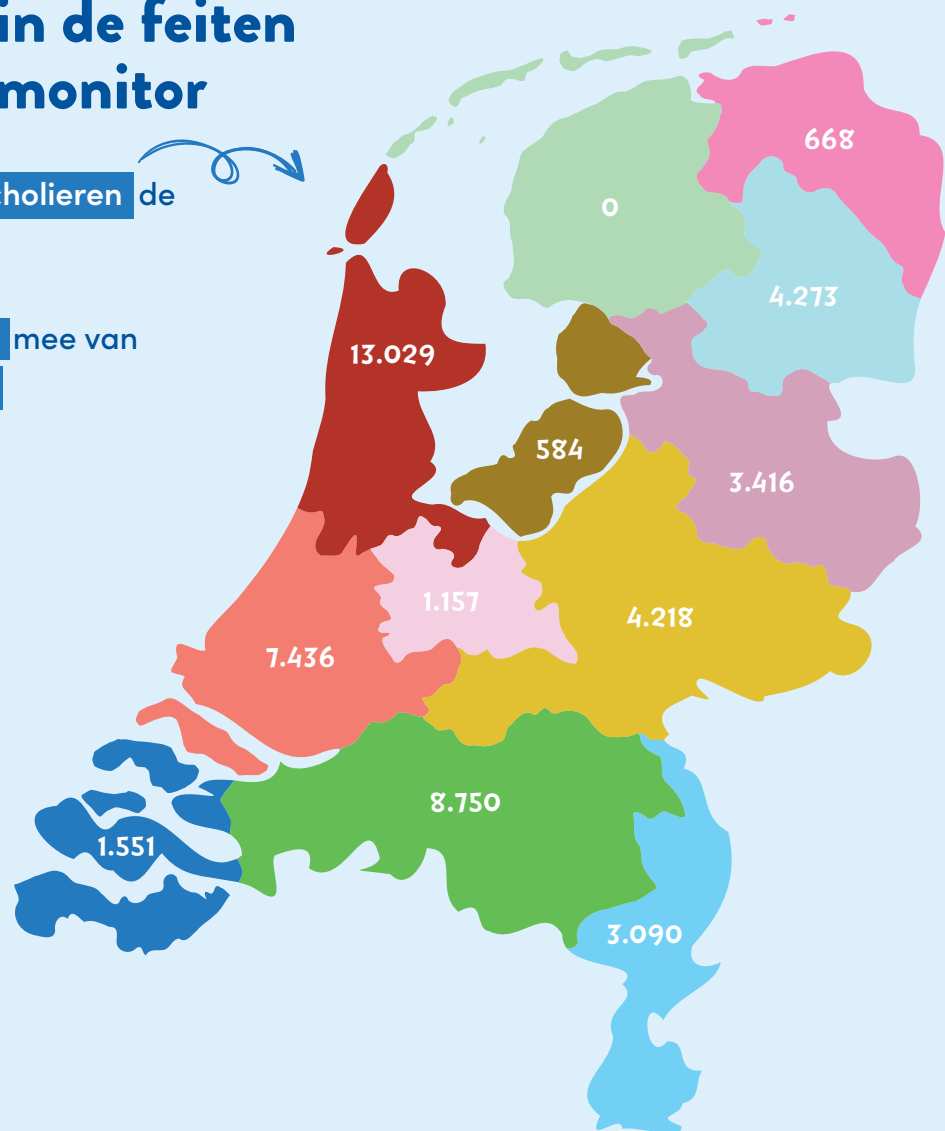
3. Significant betekent dat het onwaarschijnlijk is dat iets alleen door toeval of willekeurige factoren kan worden verklaard. Dit hebben de onderzoekers getoetst.

1.10 Een duik in de feiten van de LAKS-monitor

Dit jaar hebben **48.172 scholieren** de LAKS-monitor ingevuld.

Er deden **110 vestigingen** mee van **74 verschillende scholen.**

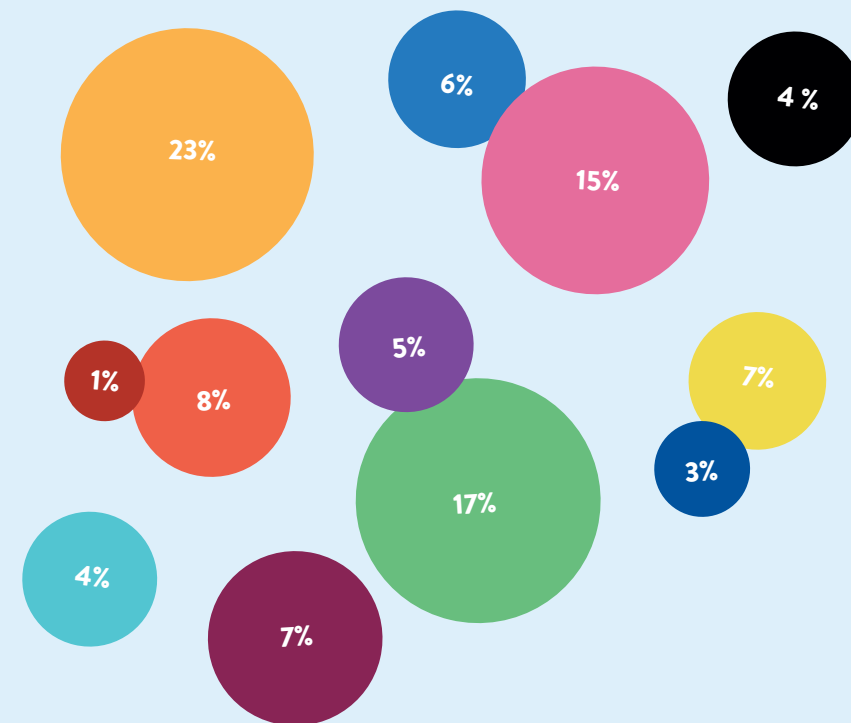
- Drenthe
- Flevoland
- Fryslân
- Gelderland
- Groningen
- Limburg
- Noord-Brabant
- Noord-Holland
- Overijssel
- Utrecht
- Zeeland
- Zuid-Holland

Welk profiel heb je gekozen?

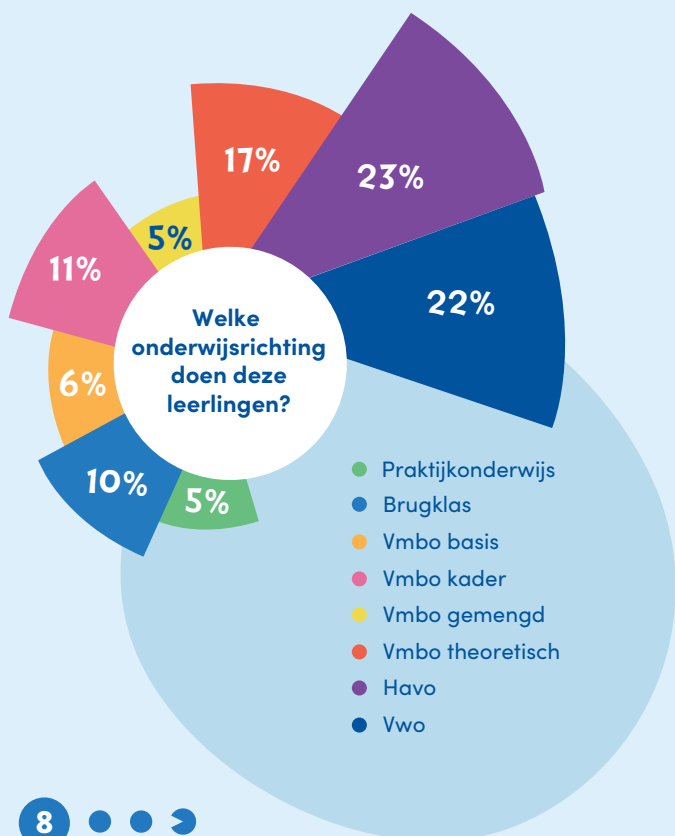
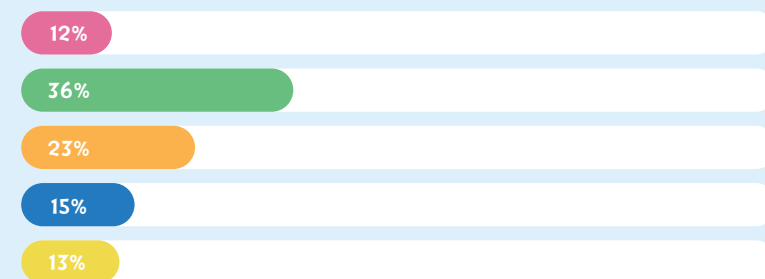
Profielkeuze vmbo

- Dienstverlening en producten
- Zorg en welzijn
- Groen
- Economie en ondernemen
- Produceren, installeren en energie
- Bouwen, wonen en interieur
- Horeca, bakkerij en recreatie
- Mobiliteit en transport
- Media, vormgeving en ICT
- Maritiem en Techniek
- Ik heb nog geen profiel gekozen
- Anders

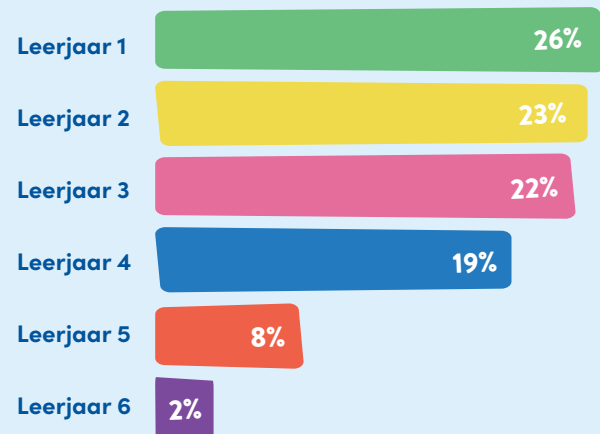

Profielkeuze havo/vwo

- Cultuur en Maatschappij
- Economie en Maatschappij
- Natuur en Gezondheid
- Natuur en Techniek
- Combinatie profiel

Wie vulden de LAKS-monitor in?

Leerlingen gaven hun school gemiddeld een **6,5!**

Lessen en toetsen

2.1 Inleiding

Wat vinden leerlingen van de lessen en de toetsen die ze krijgen? Daar kijken we in dit hoofdstuk naar. We laten twee totaaloordeelen zien (één over lessen en toetsen, en één over ICT-gebruik) en een aantal losse vragen.

Het totaaloordeel over lessen en toetsen is gemaakt met de volgende zes vragen:

- Ben je tevreden over wat je leert op school?
- Doe je verschillende dingen in een les?
- Vertellen je leraren je duidelijk hoe je een opdracht of toets hebt gemaakt?
- Sluiten de toetsen aan op wat je hebt geleerd in de lessen?
- Worden verschillende vakken op elkaar afgestemd?
- Is dat wat je leert op school nuttig voor als je van school af gaat?

Daarnaast stellen we nog drie losse vragen:

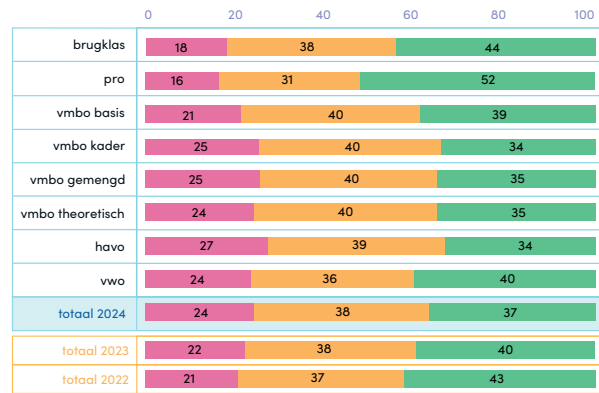
- Bespreken leraren wel eens het nieuws in de lessen?
- Leer je op jouw stage dingen die handig zijn voor werk?
- Ben je tevreden over de beroepsgerichte praktijklessen?

Het totaaloordeel over ICT-gebruik in de les, is gebaseerd op de volgende vragen:

- Werken computers, laptops of tablets goed op je school?
- Ben je tevreden met het gebruik van computers of digibord in de les?

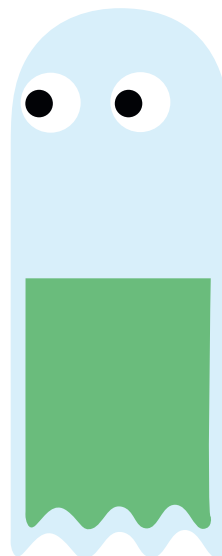
2.2 Totaaloordeel lessen en toetsen

Als we naar alle leerlingen in 2024 samen kijken (figuur 2.1) zien we dat 37 procent positief is over hun lessen en toetsen. Dat is de afgelopen jaren wel wat minder geworden: vorig jaar was nog veertig procent positief en in 2022 zelfs 43 procent. Bijna een kwart van de leerlingen is in 2024 negatief over dit thema. Leerlingen uit het praktijkonderwijs zijn het vaakst positief en het minst vaak negatief. Leerlingen die vmbo-basis doen zijn iets positiever over lessen en toetsen dan leerlingen in andere vmbo-leerwegen. Verder zien we nog dat eerstejaars positiever zijn over lessen en toetsen (52%) dan leerlingen uit andere leerjaren (tussen de 35% en 40%; dit staat niet in de figuur).

Figuur 2.1: Totaaloordeel lessen en toetsen

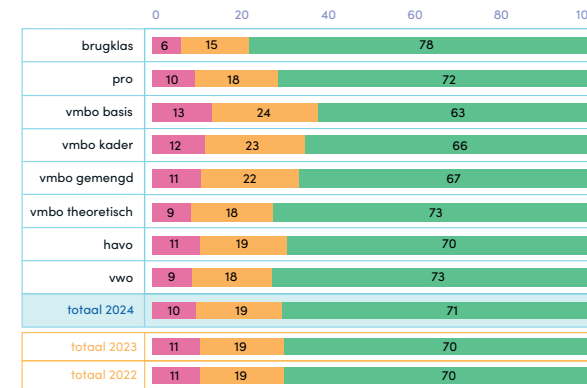
52%
van de eerstejaars zijn positief over lessen en toetsen

2.3 Totaaloordeel ict-gebruik

Op het totaaloordeel voor ICT-gebruik is bijna niets veranderd. 71 procent van alle leerlingen is in 2024 positief, en een op de tien is negatief over ICT-gebruik.

Brugklassers zijn het vaakst positief over het ICT-gebruik in de les, en leerlingen op vmbo-basis het minst vaak. Ook hier zien we dat eerstejaars het vaakst positief zijn op het totaaloordeel (80%); bij andere leerjaren is tussen de 64 en 73 procent hier positief over.

Figuur 2.2: Totaaloordeel ICT-gebruik

71%
van alle leerlingen is in 2024 positief over ICT-gebruik in de les

Wat doet het LAKS?

We vinden het jammer dat steeds minder leerlingen positief zijn over hun lessen en toetsen. Een mogelijke verklaring voor de toenemende ontevredenheid over lessen en toetsen is de toetscultuur die we op veel scholen zien. Het LAKS houdt zich al langer bezig met de toetscultuur en prestatiedruk, die we omschrijven als 'zweeten, weten, vergeten'. Door de hoeveelheid toetsen en de nadruk op presteren worden leerlingen gestimuleerd om vlak voor een toets hard te leren, de toets te maken en vervolgens de stof weer te vergeten. De focus ligt op het halen van een goed cijfer, niet op het opdoen en eigen maken van kennis en vaardigheden. De afgelopen jaren heeft het LAKS dit probleem onderzocht en op de kaart gezet, en dit schooljaar hebben we samen met de VO-raad een plan geschreven om de huidige toetscultuur écht te veranderen. Hiervoor hebben we veel verschillende activiteiten bedacht die we de komende jaren gaan uitvoeren. Het belangrijkste onderdeel van het plan is dat we in gesprek gaan met leerlingen, docenten en schoolleiders over het toetsbeleid op school. Het LAKS denkt dat het belangrijk is om deze gesprekken te voeren en opnieuw na te denken over hoe we willen leren en welke rol toetsen daarbij spelen. Dit vinden we niet alleen belangrijk voor het leren en ontwikkelen zelf, maar ook omdat eerder onderzoek van het LAKS aantoont dat prestatiedruk directe gevolgen heeft voor het mentale welbevinden van leerlingen.

Slechts 42 procent van de leerlingen is tevreden met wat zij leren op school, dus ook dat kan beter! Om ervoor te zorgen dat de inhoud van de vakken nog beter aansluit op wat leerlingen willen leren, is het LAKS nauw betrokken bij de curriculumherziening. Dit betekent dat we meedenken met hoe vakken op school vernieuwd moeten worden. Samen met Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO) en YoungWorks organiseren we leerlingenparticipatiesessies, waarin we verschillende groepen leerlingen vragen wat ze verwachten van een vak, welke stof ze nuttig vinden om te behandelen en wat ze graag verder nog zouden willen leren. Op die manier hebben leerlingen directe invloed op de nieuwe vakinhoud!

Naast de samenwerking met SLO en YoungWorks vragen we ook op andere manieren aandacht voor wat leerlingen willen leren. Omdat we merkten dat leerlingen behoefte hebben aan meer kennis over duurzaamheid en de natuur, hebben we dit jaar een duurzaamheidsmanifest aan de VO-raad overhandigd waarin we schoolleiders en schoolbesturen oproepen om hier meer aandacht aan te besteden in de lessen.

Wat kun je doen als leerlingenraad?

Ga eens met docenten en de schoolleiding in gesprek over het toetsbeleid op jullie school! Regels over toetsen en hoe deze worden afgenomen kun je vinden in het leerlingenstatuut of in het programma van toetsing en afsluiting (PTA) van je school. Onderzoek samen hoe het huidige toetsbeleid tot stand is gekomen en denk na over op welke manier jullie de toetsen graag zouden organiseren. Draagt de manier van toetsen bij aan het begrijpen van wat je moet leren? Zou je in plaats van een cijfer liever feedback krijgen? Ga hierover het gesprek aan met andere leerlingen op school, doe onderzoek in verschillende klassen en bespreek dit met de schoolleiding om zo tot een toetsbeleid te komen dat beter bij jullie en jullie school past. Wil je als leerlingenraad extra uitleg over hoe je dit gesprek het beste kunt aanpakken? Dan kun je vanaf komend schooljaar een leerlingenraadtraining aanvragen die zich speciaal op dit onderwerp richt. Liever dit gesprek aangaan onder begeleiding van het LAKS en de VO-raad? Stuur dan een mailtje naar info@laks.nl, dan kijken we samen of we dit op jullie school kunnen organiseren!

Scan de QR-code
en ga direct naar de
leerlingenraadtraining

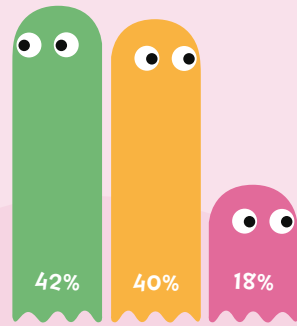

Opvallende feiten

● % negatief ● % neutraal ● % positief

Figuur 2.3

Ben je tevreden over wat je leert op school?

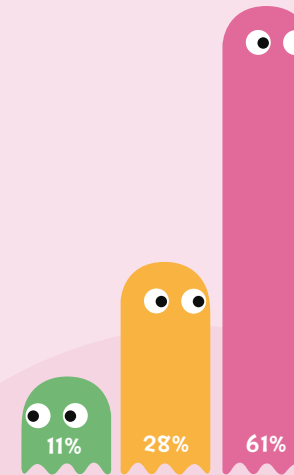
Figuur 2.4

Doe je verschillende dingen in de les?

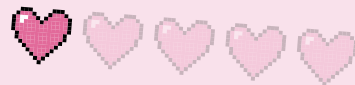
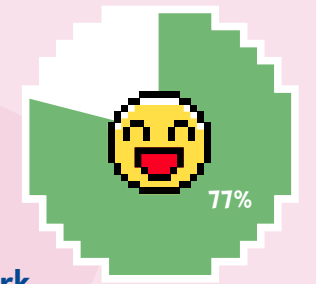
Figuur 2.9

Bespreken leraren wel eens het nieuws in de lessen?

Figuur 2.10*

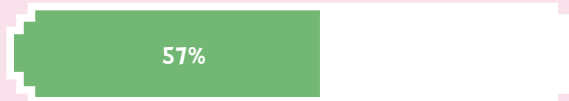
77% vindt dat wat ze leren op stage handig is voor werk.
(alleen op praktijkonderwijs)

1 op de 5 leerlingen krijgt niet duidelijk te horen hoe hij/zij een opdracht of toets heeft gemaakt.

Figuur 2.5

Vertellen leraren duidelijk hoe je een opdracht of toets hebt gemaakt?

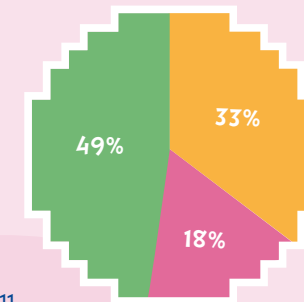

Figuur 2.6

De meerderheid vindt dat hun toetsen goed aansluiten op wat ze geleerd hebben in de lessen.

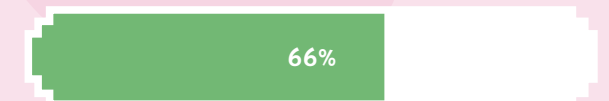
Figuur 2.11

Ben je tevreden over de beroepsgerichte praktijklessen?
(alleen brugklas/vmbo)

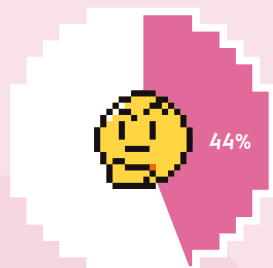
Figuur 2.12

Twee derde zegt dat computers op school goed werken.

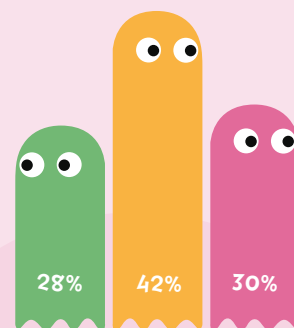
Figuur 2.7*

Veel scholieren (44%) vinden dat vakken niet goed op elkaar worden afgestemd.

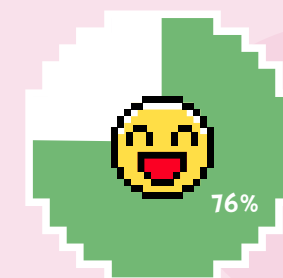
Figuur 2.8

Is dat wat je leert op school nuttig voor als je van school af gaat?

Figuur 2.13*

Ruim driekwart van de leerlingen is tevreden over hoe computers en digibord in de les worden gebruikt.

Docenten

3.1 Inleiding

Hoe tevreden zijn leerlingen over hun docenten? Hebben leraren bijvoorbeeld genoeg tijd voor hun leerlingen en kunnen ze goed uitleggen? Daar gaat dit hoofdstuk over. Het totaaloordeel over leraren is samengesteld uit vijf vragen:

- Helpen je leraren om je best te doen op school?
- Letten je leraren op wat je goed en niet zo goed kunt?
- Kunnen je leraren goed uitleggen?
- Gaan leraren goed met je om?
- Hebben leraren genoeg tijd voor je?

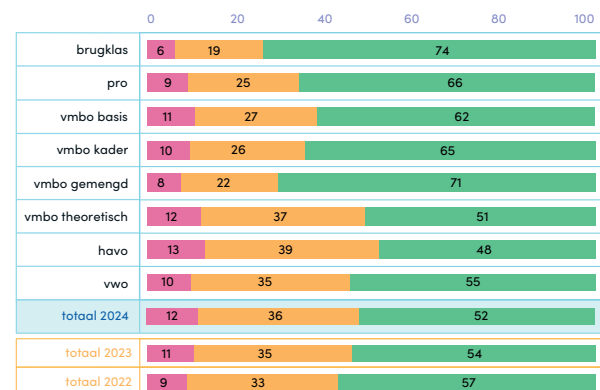
3.2 Totaaloordeel leraren

In 2024 is iets meer dan de helft van alle leerlingen positief over hun leraren. Dat is de laatste jaren steeds iets minder geworden (vorig jaar was het 54% en in 2022 57%). Twaalf procent is negatief over dit totaaloordeel, en meer dan een derde is neutraal (vooral de neutrale groep is gegroeid sinds 2022).

Leerlingen in de brugklas zijn het vaakst positief over hun leraren en het minst vaak negatief.

Jongens zijn vaker positief over docenten dan meiden

Havisten zijn juist het vaakst negatief en het minst vaak positief. Verder zien we dat leerlingen in het eerste jaar vaker positief oordelen over hun leraren (68%) dan leerlingen in hogere jaren (tussen de 48% en 55%), en dat jongens wat vaker positief zijn dan meiden (58% tegenover 52%).

Figuur 3.1: Totaaloordeel leraren

● % negatief ● % neutraal ● % positief

57%
van de leerlingen vindt dat leraren je helpen om je best te doen op school

IP

Wat doet het LAKS?

We vinden het belangrijk dat scholieren meepraten over het functioneren van hun leraren. Helaas wordt nog steeds aan de meerderheid van de leerlingen niet gevraagd wat ze van de lessen vinden, terwijl scholieren juist een heel goed beeld hebben van hun docenten en van de manier waarop docenten lesgeven. Tegelijkertijd zien we dat veel docenten behoefte hebben aan feedback van hun scholieren, maar niet goed weten wat de beste manier is om hiernaar te vragen. Om hierbij te helpen heeft het LAKS dit schooljaar de Leerlingen Evalueren Docenten (LED) brochure vernieuwd en uitgebreid. De brochure heet nu Leerlingen Ontwikkelen Docenten (LOD). Hierin staan verschillende manieren omschreven waarop leerlingen een rol kunnen spelen bij het geven van feedback aan docenten. Het belangrijkste verschil tussen de oude LED-brochure en de nieuwe LOD-brochure zit hem in de samenwerking tussen docenten en leerlingen. In de LOD-brochure staat het creëren van een open gesprek centraal, zo kunnen leerlingen en docenten samen werken naar minder (toets- en werk)druk in het onderwijs, zodat er ruimte ontstaat voor motiverende en interessante lessen en projecten.

Wat kun je doen als leerlingenraad?

Neem een kijkje in onze nieuwe LOD-brochure! In de LOD-brochure staan verschillende tips over hoe je als leerlingen betrokken kunt zijn bij de ontwikkeling van je docenten. Een deel van de tips kun je direct zelf toepassen. Voor andere manieren van het verzamelen van feedback, zoals het organiseren van een leerlingenarena of het deelnemen aan sollicitatiegesprekken, moeten jullie samenwerken met docenten of de schoolleiding. In de LOD-brochure staat ook uitgelegd hoe je dat het beste aan kunt pakken. Je kunt onze LOD-brochure vinden op onze website.

Scan de QR-code en ga direct naar de pagina met links en documenten

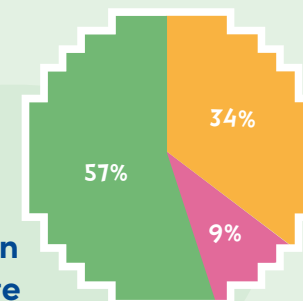

Opvallende feiten

● % negatief ● % neutraal ● % positief

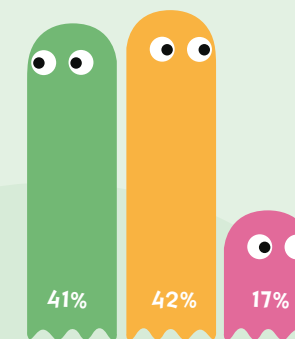
Figuur 3.2

Helpen leraren je om je best te doen op school?

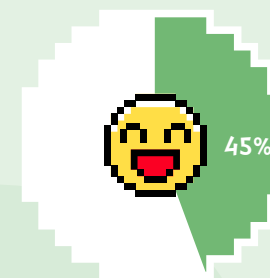
Figuur 3.3

Letten je leraren op wat je goed en niet zo goed kunt?

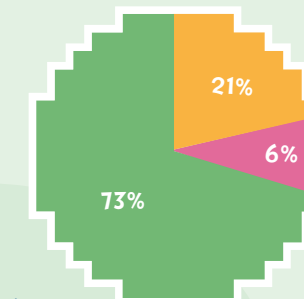
Figuur 3.4

Bijna de helft (45%) vindt dat de leraren goed uitleggen.

Figuur 3.5*

Gaan leraren goed met je om?

Figuur 3.6*

Hebben leraren genoeg tijd voor je?

Begeleiding

4.1 Inleiding

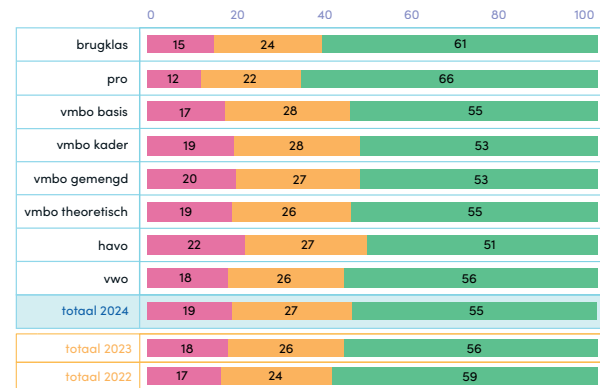
Dit hoofdstuk gaat over de begeleiding op school en hoe tevreden leerlingen hiermee zijn. Worden zij bijvoorbeeld goed geholpen bij leerproblemen of bij hun profielkeuze? Het totaaloordeel voor begeleiding bestaat uit de vragen:

- Ben je tevreden over je mentor?
- Krijg je hulp als je problemen hebt met leren?
- Helpt de school je goed als je persoonlijke problemen hebt?
- Helpt de school jou, naast het begrijpen van de lesstof, ook met andere vaardigheden?
- Helpt de school je met het kiezen van een volgende studie of werk?

Bij dit thema hoort ook de losse vraag "Helpt de school bij het zoeken naar een stage?", die alleen aan leerlingen in het praktijkonderwijs is gesteld. Ten slotte kijken we nog naar de keuze voor een vakkenpakket of profiel, en voorbereiding op de eindexamens (dit zijn ook losse vragen).

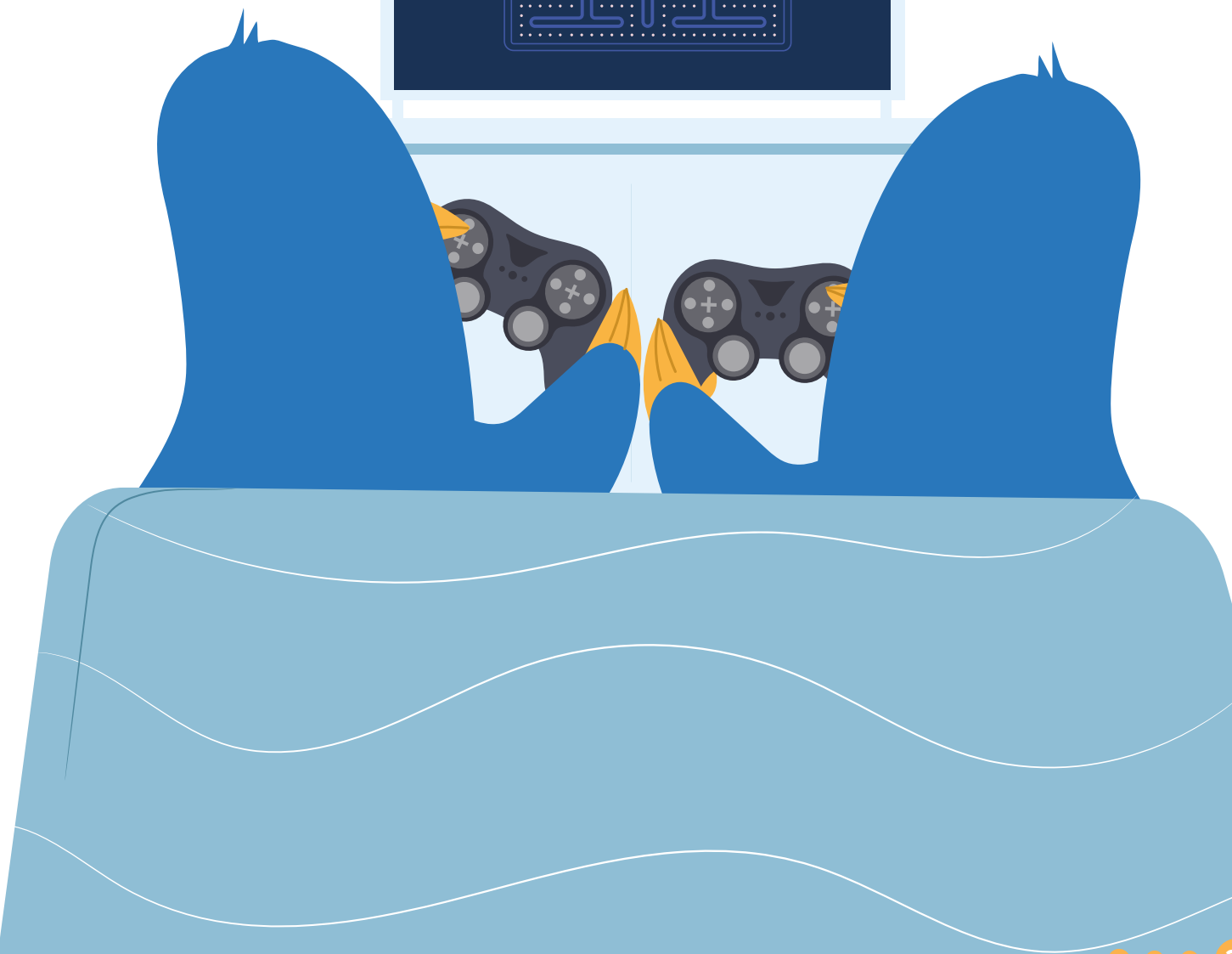
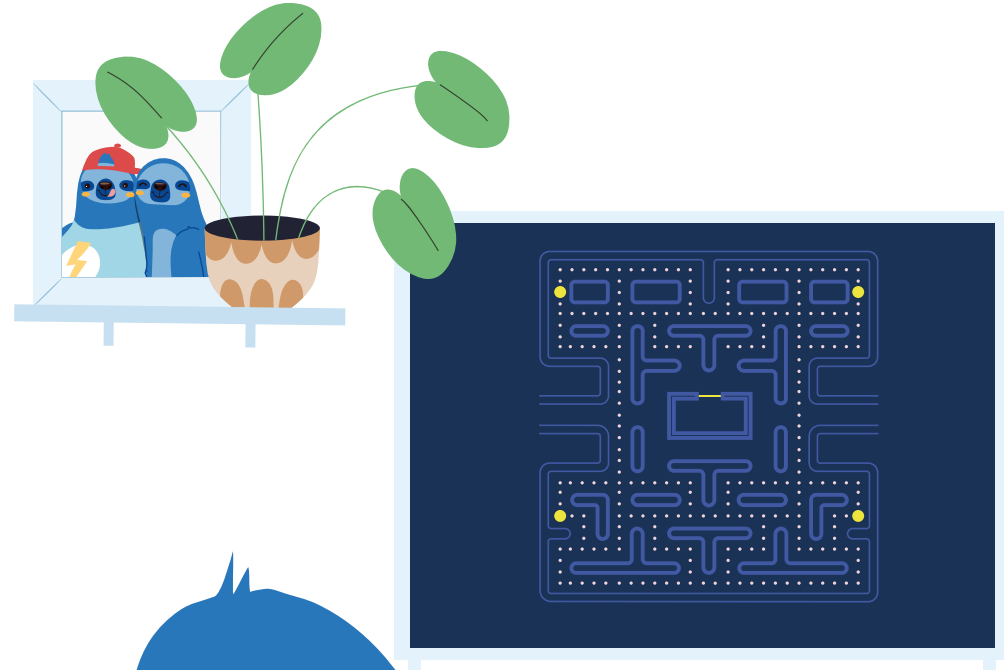
4.2 Totaaloordeel begeleiding

Ruim de helft van de leerlingen is in 2024 positief over de begeleiding op school. Dat is de laatste jaren iets minder geworden. Leerlingen in het praktijkonderwijs zijn het vaakst positief en havisten het minst vaak. Als we kijken naar verschillen tussen leerjaren zien we dat ook hier eerstejaars vaker positief zijn (66%) dan leerlingen in latere jaren (tussen de 52% en 56%; niet in de figuur).

Figuur 4.1: Totaaloordeel begeleiding

73%
van de leerlingen is positief over hoe school helpt bij het zoeken naar een stage (alleen praktijkonderwijs)

Wat doet het LAKS?

We zijn blij om te zien dat meer dan de helft van de scholieren positief is over hoe school hen helpt met het kiezen van een volgende studie of werk. Dit maakt deel uit van de loopbaanontwikkeling en –begeleiding (LOB). Als LAKS zijn we voor een LOB-systeem waarin de leerling centraal staat. Het zou daarom gericht moeten zijn op het goed leren kennen van jezelf: ontdekken wat je leuk vindt om te doen en waar je goed in bent. Vorig jaar hebben we een LOB-checklist gemaakt zodat jij makkelijk kunt zien of LOB goed geregeld is bij jou op school. Dit jaar hebben we op basis van deze LOB-checklist andere organisaties advies gegeven over hoe LOB goed kan worden ingericht. Het LAKS vindt het belangrijk dat LOB echt voor scholieren is en stimuleert daarom dat scholieren (kunnen) meepraten over hoe LOB op school wordt georganiseerd.

Meer dan een kwart van de leerlingen geeft aan dat school hen niet helpt wanneer ze persoonlijke problemen hebben. Het LAKS vindt het belangrijk dat leerlingen deze hulp wél krijgen, en daarvoor is het belangrijk dat leerlingen goed op de hoogte zijn van het vertrouwensnetwerk op school. Het vertrouwensnetwerk bestaat uit alle mensen die er samen voor moeten zorgen dat leerlingen zich fijn en veilig voelen op school, zoals bijvoorbeeld mentoren, docenten, zorgcoördinator, schoolpsychologen, vertrouwenspersonen en ondersteunend personeel. Op elke school zijn de taken van het vertrouwensnetwerk anders: sommige scholen hebben een breder netwerk dan andere scholen. Uit eerder onderzoek van het LAKS is naar voren gekomen dat leerlingen vaak niet goed op de hoogte zijn van het vertrouwensnetwerk op hun eigen school. Leerlingen weten bijvoorbeeld vaak wel dat er een vertrouwenspersoon is, maar niet altijd wie deze persoon precies is. Om hier aandacht voor te vragen heeft het LAKS afgelopen jaar een flyer uitgebracht met meer informatie over het vertrouwensnetwerk en verhalen van leerlingen over hun ervaringen met het vertrouwensnetwerk bij hen op school. Daarnaast heeft het LAKS een template ontwikkeld waarop scholen hun eigen mentoren, vertrouwenspersonen en zorgcoördinatoren kunnen invullen. Dit helpt scholen om het vertrouwensnetwerk kenbaar te maken aan leerlingen. Een goed netwerk kan er namelijk voor zorgen dat leerlingen snel geholpen worden wanneer zij (mentale) problemen hebben of in een vervelende thuissituatie zitten. Ook kan een goed vertrouwensnetwerk effectief optreden bij gevallen van pestgedrag, discriminatie en racisme. Alleen in een sociaal veilige omgeving kan een leerling zich focussen op waar het op school om gaat: de persoonlijke ontwikkeling.

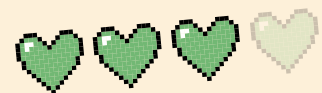

Wat kun je doen als leerlingenraad?

Hoe is de begeleiding bij jullie op school geregeld? Krijg je veel ondersteuning in het kiezen van een volgende studie of werk? Gebruik de LOB-checklist als hulpmiddel en kom erachter hoe het zit met LOB op jouw school! Met deze lijst kun je als leerlingenraad zien hoe het er op school voor staat met LOB en hoe jullie het graag zouden willen. En hoe staat het met het vertrouwensnetwerk bij jullie op school? Weten jullie wie bij jullie op school de vertrouwenspersoon en de zorgcoördinator is? Jullie kunnen als leerlingenraad ook het template voor het in kaart brengen van het vertrouwensnetwerk invullen! Je kunt hem downloaden via onze website en vervolgens zelf bewerken. Zo weten alle leerlingen op jullie school bij wie ze terecht kunnen als ze extra hulp nodig hebben of iets willen bespreken!

Scan de QR-code en ga direct naar het template vertrouwensnetwerk en tips welzijn

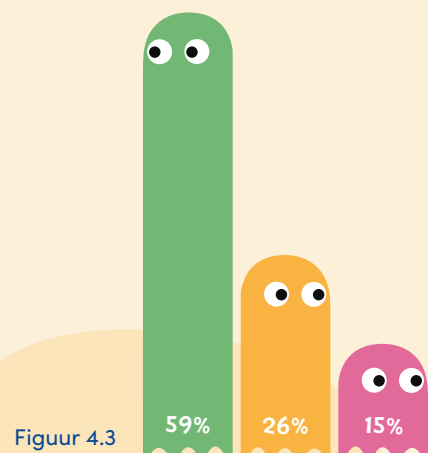

3 op de **4**
leerlingen is tevreden
over hun mentor.

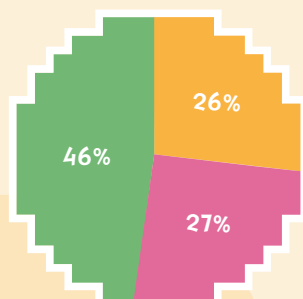
Figuur 4.2

Ben je tevreden over je mentor?

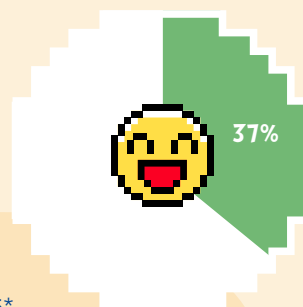
Figuur 4.3

Krijg je hulp als je problemen hebt met leren?

Figuur 4.4

Helpt de school je goed als je persoonlijke problemen hebt?

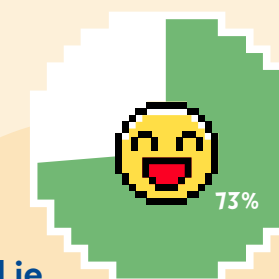
Figuur 4.5*

Ruim een derde vindt dat school helpt bij andere vaardigheden dan de lesstof, maar een kwart heeft dat gevoel niet.

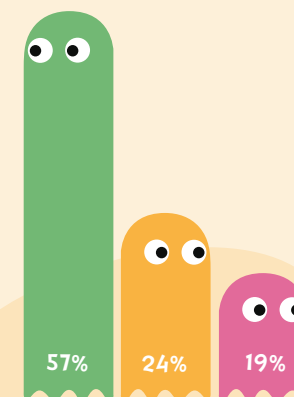
Figuur 4.6

Helpt de school je met het kiezen van een volgende studie of werk?

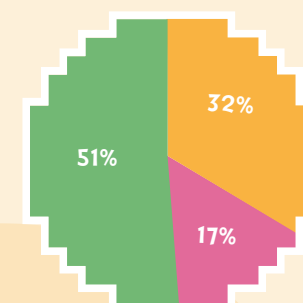
Figuur 4.7

Helpt de school je bij het zoeken naar een stage?
(alleen praktijkonderwijs)

Figuur 4.8

Ben je tevreden over de begeleiding die je hebt gehad bij het kiezen van jouw profiel/vakkenpakket?

Figuur 4.9

Ben je tevreden over de voorbereiding op de eindexamens?
(niet voor brugklas/praktijkonderwijs)

Mogelijkheden op school

5.1 Inleiding

We gaan nu kijken naar de mogelijkheden op school. Het gaat dan bijvoorbeeld om extra activiteiten buiten de les, en de ruimtes voor pauze of zelfstudie.

Het totaaloordeel over mogelijkheden is gebaseerd op deze vragen:

- Ben je tevreden over de extra activiteiten buiten de les?
- Heb je op school toegang tot boeken, computers of andere lesmaterialen om je schoolwerk goed te kunnen doen?
- Ben je tevreden over de plek(ken) op school waar je rustig kunt leren?
- Ben je tevreden over de plek(ken) waar je pauze kunt houden?
- Vertelt de school leerlingen de belangrijke dingen die op school gebeuren?
- Zijn de regels op je school duidelijk?

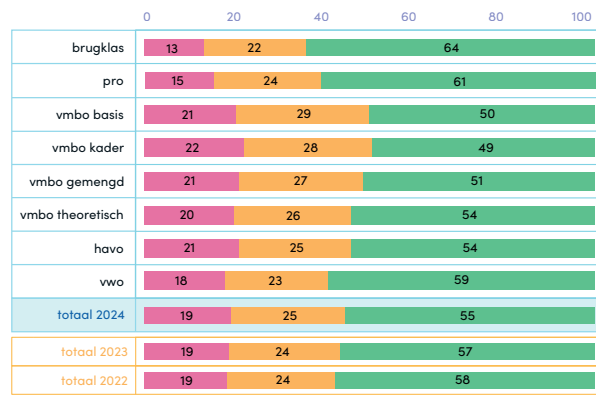
Daarnaast stelden we een losse vraag over dit thema: "Kun je extra vakken of activiteiten volgen als je dat wilt?"

Aan het eind kijken we nog naar leerlingen met een ondersteuningsbehoefte (bij leerproblemen, beperkingen en (chronische) ziektes) en wat zij vinden van de hulpmiddelen die ze op school krijgen.

5.2 Totaaloordeel mogelijkheden op school

In 2024 zien we dat ruim de helft van de leerlingen positief is op het totaaloordeel voor mogelijkheden op school. Dat is de laatste jaren een heel klein beetje afgenomen.

Leerlingen in de brugklas, op het praktijkonderwijs en in het vwo zijn vaker positief over de mogelijkheden dan leerlingen op vmbo of havo. Daarnaast zien we dat eerstejaars weer het vaakst positief zijn (68%), terwijl leerlingen in jaar 4 het minst positief zijn (51%).

Figuur 5.1: Totaaloordeel mogelijkheden op school ● % negatief ● % neutraal ● % positief

Wat doet het LAKS?

We zijn blij dat tachtig procent van de leerlingen aangeeft toegang te hebben tot boeken, computers en ander lesmateriaal. Toch geeft vijf procent van de leerlingen aan hier geen toegang toe te hebben. Hoewel het om een klein percentage gaat, vinden we het belangrijk om hier aandacht voor te vragen, omdat elke jongere hier volgens het LAKS toegang tot moet hebben om goed onderwijs te kunnen volgen. Dit jaar hebben we dat onder andere gedaan door het organiseren van een kansentour. Een kansentour is een reeks aan scholenbezoeken waarin het LAKS-bestuur met leerlingen in gesprek gaat over kansenongelijkheid in het onderwijs. Dit jaar zijn we in gesprek gegaan over anti-armoedebeleid: beleid dat gemaakt wordt om de invloed van armoede te verminderen. Binnen het onderwijs kun je dan denken aan gratis schoolmaaltijden, het vergoeden van een laptop of tablet voor school en het recht om altijd mee te gaan op schoolactiviteiten en reizen. Tijdens de kansentour viel het op dat veel scholen al aandacht hebben voor anti-armoedebeleid, maar dat er ook nog veel ruimte voor verbetering is. Zo hebben de meeste scholen al wel gratis menstruatieproducten, maar weten veel leerlingen nog niet bij wie ze terecht kunnen als ze zelf geen laptop of tablet kunnen betalen of als hun ouders de vrijwillige ouderbijdrage niet kunnen betalen. Het LAKS vindt het belangrijk dat alle leerlingen goed onderwijs kunnen volgen: het inkomen van je ouders zou hierin geen rol moeten spelen.

We vinden het jammer dat twintig procent van de leerlingen aangeeft dat school ze slecht op de hoogte houdt van belangrijke gebeurtenissen. De regels op school zijn gelukkig voor een grote groep leerlingen wel duidelijk; slechts een tiende van de leerlingen vindt de regels onduidelijk. Als LAKS vinden we het belangrijk dat je school een goede informatievoorziening heeft. Het is belangrijk dat leerlingen op de hoogte zijn van hun rechten en plichten en van de belangrijke dingen die op school gebeuren. De rechten en plichten vind je in het leerlingenstatuut van je school. Hierin staan alle regels rondom huiswerk, toelating, overgaan en te laat komen vastgelegd. Ook moet in het leerlingenstatuut staan wat je van je docenten mag verwachten en hoe de school omgaat met de privacy van leerlingen. Het statuut moet makkelijk terug te vinden zijn via bijvoorbeeld de website of magister en moet in begrijpelijke taal worden opgeschreven. Voor (extra) informatie kun je ook bij het LAKS terecht. Je vindt dit op onze website en informatieboekjes. Leerlingen kunnen ook altijd met hun vragen en/of klachten terecht bij onze klachten- en informatielijn.

Ongeveer één op de vier scholieren heeft een ondersteuningsbehoefte. Dit betekent dat ze extra hulp nodig hebben door bijvoorbeeld een beperking of (chronische) ziekte. We vinden het jammer dat maar de helft van de leerlingen met een ondersteuningsbehoefte tevreden is over

Scan de QR-code en ga direct naar de klachten- informatielijn.

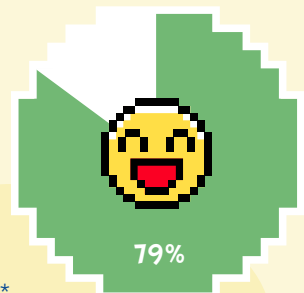
Wat kun je doen als leerlingenraad?

Het LAKS vindt het belangrijk dat alle leerlingen goed onderwijs kunnen volgen. Daarvoor is het nodig dat scholen nadenken over duidelijk anti-armoedebeleid. Als leerlingenraad kunnen jullie eens stilstaan bij hoe dit bij jullie op school geregeld is. Is er bijvoorbeeld een regeling als leerlingen geen laptop, tablet, bijles of de bijdrage voor een excursie of buitenlandreis kunnen betalen? En biedt jouw school gratis bijlessen en schoolmaaltijden aan? Ga hierover in gesprek met de schoolleiding!

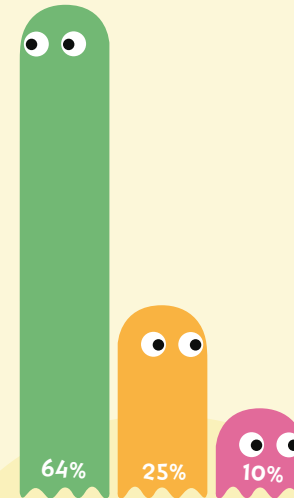
Het is belangrijk dat jullie als leerlingenraad weten wat de regels op school zijn en dus goed op de hoogte zijn van wat er precies in het leerlingenstatuut staat. Dat is een document waarin de belangrijkste rechten, plichten en regels in staan. Het leerlingenstatuut moet elke twee jaar opnieuw worden goedgekeurd en vastgesteld door de medezeggenschapsraad (MR). Wanneer is het leerlingenstatuut bij jullie op school voor het laatst opnieuw vastgelegd? Is duidelijk wat er in het statuut staat? Zijn jullie het eens met alle regels in het statuut? Bij het aanpassen van het statuut is het belangrijk dat jullie hier ook andere leerlingen bij betrekken. Het statuut gaat over regels voor alle leerlingen, dus het is verstandig om met zoveel mogelijk leerlingen te bespreken wat er in een leerlingenstatuut moet komen te staan en wat niet. Hoe meer leerlingen zich kunnen vinden in de regels, hoe beter ze zullen werken!

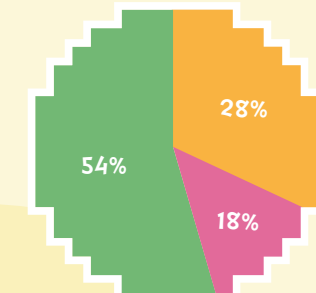
Figuur 5.2
Ben je tevreden over extra activiteiten buiten de les?

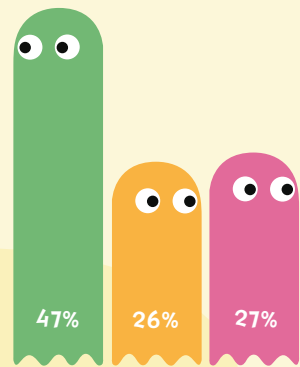
Figuur 5.3*
Heb je op school toegang tot boeken, computers of andere lesmaterialen om je schoolwerk goed te kunnen doen?

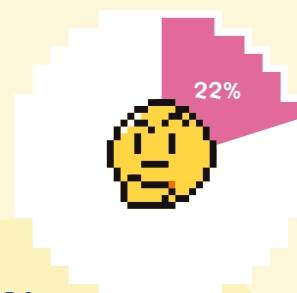
Figuur 5.7
Zijn de regels op je school duidelijk?

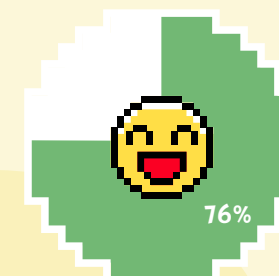
Figuur 5.8*
Kun je extra vakken of activiteiten volgen als je dat wilt?

Figuur 5.4*
Ben je tevreden over de plek(ken) op school waar je rustig kunt leren?

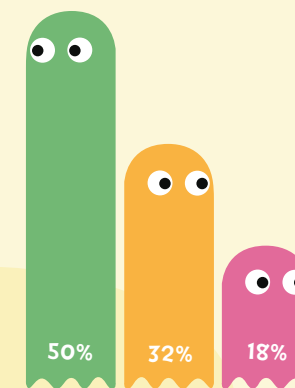
Figuur 5.6
Vertelt de school leerlingen de belangrijke dingen die op school gebeuren?

Figuur 5.9
Ongeveer een kwart van de leerlingen heeft een ondersteuningsbehoefte.

Figuur 5.5*
Ben je tevreden over de plek(ken) waar je pauze kunt houden?

Figuur 5.10
Ben jij tevreden over de hulpmiddelen en aanpassingen op school voor jouw ondersteuningsbehoefte? (geen praktijkonderwijs)

Inspraak

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk kijken we wat leerlingen vinden van de inspraak die zij op school hebben. Wordt er op school gevraagd wat leerlingen van de lessen vinden, en doet school ook iets met de mening of ideeën van leerlingen? We kijken naar de volgende vragen: ze zijn alleen als losse vraag besproken, omdat ze niet goed genoeg bij elkaar pasten om een totaaloordeel te berekenen.

- Doet de school iets met de mening of ideeën van leerlingen?
- Wordt er op school aan je gevraagd wat je van de lessen vindt?
- Is voor jou duidelijk waar of naar wie je toe moet als je een klacht hebt?
- Is er een leerlingenraad op jouw school?

Wat doet het LAKS?

We zijn blij dat de meeste leerlingen op school een leerlingenraad hebben. Als LAKS vinden we het natuurlijk belangrijk dat de mening van scholieren meetelt in het onderwijs. Om ervoor te zorgen dat de stem van leerlingen serieus wordt genomen, helpt en ondersteunt het LAKS leerlingenraden door het hele land. We hebben een leerlingenraadhandboek geschreven, en komen graag bij jullie op school langs om een leerlingenraadtraining te geven. We geven advies over het opzetten van een leerlingenraad, maar ook over hoe je beter kunt vergaderen en hoe je plannen maakt. Daarnaast staan we stil bij hoe je kunt overleggen en onderhandelen met de schoolleiding om ervoor te zorgen dat jullie plannen worden uitgevoerd. Naast actief zijn in een leerlingenraad kunnen leerlingen meedenken en meepraten over hoe dingen op school geregeld zijn in de medezeggenschapsraad (MR). Ook hierin proberen we jullie zo goed mogelijk te ondersteunen, door middel van het medezeggenschapsraadhandboek en de MR-cursus.

We vinden het jammer dat een derde van de leerlingen aangeeft dat school niks met de mening of ideeën van leerlingen doet. Doordat je met het invullen van de LAKS-monitor veel informatie verzamelt over wat er wel en niet goed gaat op school, is de LAKS-monitor wat ons betreft hét middel om het gesprek aan te gaan met jullie school en verbeterpunten aan te kaarten. Om jullie hiermee te helpen, hebben we afgelopen jaar een spel ontwikkeld: **het LAKS-monitor spel**. Je kunt het spel spelen met de leerlingenraad, maar je kunt er ook andere leerlingen, docenten, mentoren en de schoolleiding bij betrekken. Samen bekijken jullie de resultaten, en bedenken jullie aan de hand van leuke opdrachten hoe jullie met de resultaten aan de slag willen binnen je eigen school.

Inspraak begint natuurlijk op je eigen school, maar als LAKS zien we ook graag dat leerlingen buiten de eigen school inspraak hebben op het onderwijs. Daarom organiseert het LAKS samen met de VO-raad de scholierenraad. De VO-raad vertegenwoordigt de schoolbesturen en helpt hen met het maken van beleid. Tijdens de scholierenraad komen ongeveer twintig leerlingen uit het hele land op gesprek bij de VO-raad om met hen te spreken over belangrijke thema's in het onderwijs, zoals toets- en prestatiedruk, sociale veiligheid, doorstroom en LOB. De medewerkers van de VO-raad vinden het belangrijk om met leerlingen in gesprek te gaan en nemen inzichten die ze opdoen tijdens dit gesprek mee in hun adviezen aan schoolbesturen. Lijkt het je leuk om een keer deel te nemen aan de scholierenraad? Stuur dan een mailtje naar info@laks.nl, dan geven we je hier meer informatie over!

Wil je landelijk inspraak hebben in beslissingen die niet alleen jouw school, maar ook andere scholen in Nederland aangaan? Of wil je met andere leerlingenraden overleggen hoe zij dingen aanpakken? Kom dan eens naar de pizzapanels bij ons op kantoor in Utrecht, of naar een scholierencongres bij jou in de buurt! Zo kom je in contact met andere leerlingen en leerlingenraden en kun je je stem op landelijk niveau laten horen. Houd de agenda op onze website in de gaten voor een overzicht van onze evenementen.

Wat kun je doen als leerlingenraad?

Het mag duidelijk zijn: het LAKS helpt leerlingenraden graag om jullie inspraak te vergroten. Wil je graag een leerlingenhandboek ontvangen, een MR-cursus of een leerlingenraadtraining op jouw school organiseren? Ontmoet je graag andere leerlingenraden of vind je het leuk om deel te nemen aan de scholierenraad bij de VO-raad? Neem een kijkje op onze website of mail naar info@laks.nl en dan gaan we het samen organiseren.

Uit de LAKS-monitor kun je als leerlingenraad heel veel informatie halen. Jullie krijgen per school een factsheet met verschillende uitgelichte resultaten van jullie school, en op de resultatenwebsite kunnen jullie precies zien hoe de verschillende leerjaren of onderwijsrichtingen op de gestelde vragen reageren. Met deze cijfers staan jullie sterk, omdat jullie kunnen aantonen dat veel leerlingen dezelfde mening delen. Maar hoe zorg je er nou voor dat er ook echt dingen veranderen? Om hierbij te helpen, hebben we het **LAKS-monitor spel** ontworpen. Verzamel zo veel mogelijk mensen binnen je school, pak het LAKS-monitor spel erbij en ga aan de slag met de resultaten. Door samen de resultaten te analyseren, te bepalen wat jullie willen veranderen en aan de slag te gaan met het bedenken van oplossingen kunnen jullie de school steeds een beetje beter en leuker maken.

Scan de QR-code en ga direct naar de leerlingenraadtraining

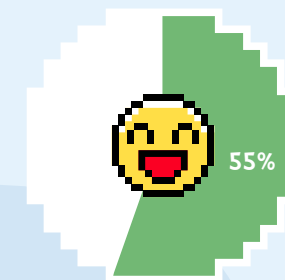
Opvallende feiten

● % negatief ● % neutraal ● % positief

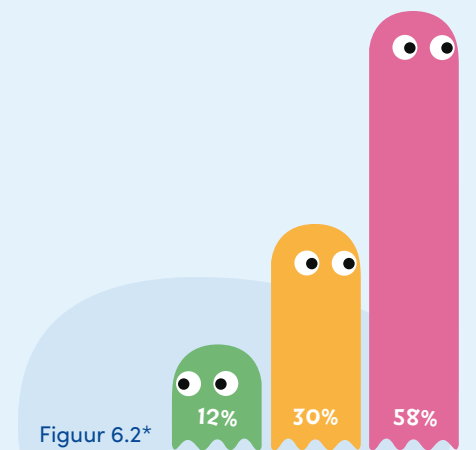
Figuur 6.1

Doet de school iets met de mening of ideeën van leerlingen?

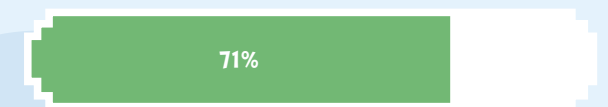
Figuur 6.3*

Meer dan de helft weet waar ze met een klacht terecht kunnen.

Figuur 6.2*

Wordt er op school aan je gevraagd wat je van de lessen vindt?

Figuur 6.4*

De meeste leerlingen hebben op school een leerlingenraad, maar een kwart van de leerlingen weet niet of deze er is.

Sfeer en veiligheid

7.1 Inleiding

We gaan nu kijken naar wat leerlingen te zeggen hebben over de sfeer en veiligheid op hun school. We hebben bijvoorbeeld gevraagd of ze het naar hun zin hebben op school en of ze zich veilig voelen. Het totaaloordeel voor sfeer en veiligheid is samengesteld uit de volgende vragen:

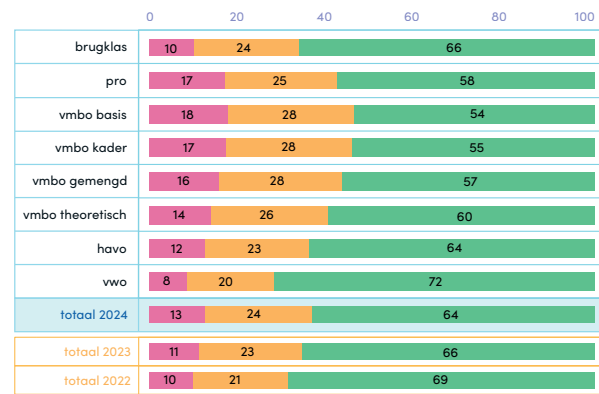
- Ben je tevreden over de sfeer op je school?
- Vind je het leuk om met andere leerlingen van je school om te gaan?
- Heb je het naar je zin op school?
- Voel je je veilig op school?

Er is één losse vraag gesteld, namelijk "Ervaar je wel eens stress door school?" (niet gesteld aan leerlingen in het praktijkonderwijs).

Ten slotte besteden we aandacht aan pesten: hoe vaak hebben leerlingen hiermee te maken, en gaat school er goed mee om?

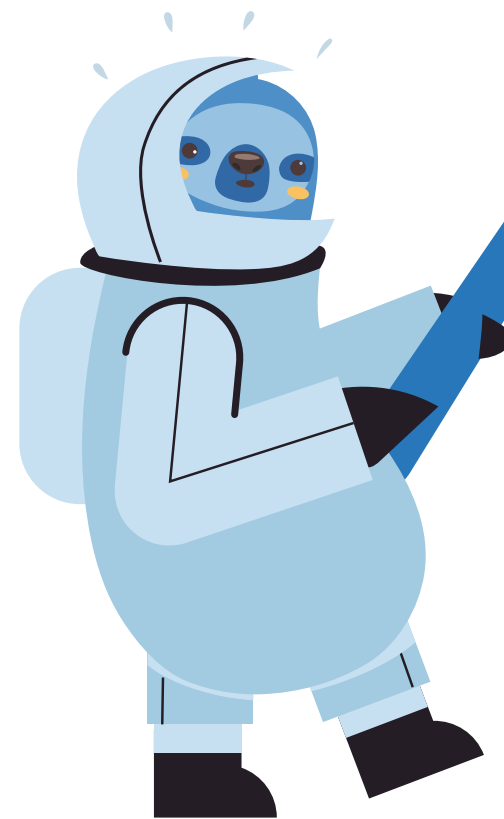
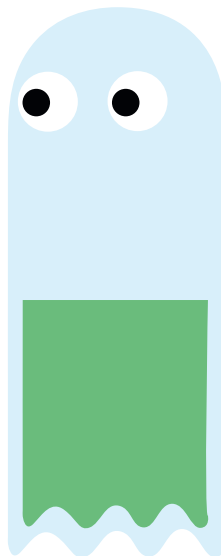
7.2 Totaaloordeel sfeer en veiligheid

Op het totaaloordeel zien we dat 64 procent van alle leerlingen in 2024 positief is. Dat is de laatste jaren een klein beetje afgenomen. Vwo-leerlingen zijn het vaakst positief over de sfeer en veiligheid op school, leerlingen op het vmbo (basis en kader) het minst vaak. We zagen ook nog (niet in de figuur) dat leerlingen in het eerste én zesde leerjaar het vaakst positief zijn op het totaaloordeel (72% en 75%; in andere leerjaren ligt dat tussen de 62% en 69%).

Figuur 7.1: Totaaloordeel sfeer en veiligheid

48%
van de leerlingen heeft
het naar hun zin op school

Wat doet het LAKS?

We vinden het belangrijk dat de sfeer en veiligheid op school goed is: het is tenslotte een belangrijke voorwaarde om überhaupt aan leren toe te komen. Gelukkig zien scholen en de politiek dat in toenemende mate ook in, en daarom is er de afgelopen jaren steeds meer aandacht voor sociale veiligheid op scholen. Maar wat vinden leerlingen zelf eigenlijk? Om hier een beter beeld van te krijgen, hebben we afgelopen jaar een reeks scholierencongressen georganiseerd over de definitie van sociale veiligheid. Samen hebben we nagedacht over wat sociale veiligheid eigenlijk betekent en wat er nodig is voor een sociaal veilige school. We ontdekten belangrijke problemen: het is voor leerlingen vaak niet duidelijk hoe het vertrouwensnetwerk op school eruitziet of wat er gebeurt met de informatie die je deelt met een mentor of vertrouwenspersoon. Daarnaast is er een grote behoefte aan meer actie: scholieren geven aan dat er vaak niets terecht komt van bijvoorbeeld een melding van pesten. Dit ontmoedigt scholieren enorm om gebruik te maken van het vertrouwensnetwerk. Het LAKS verzamelt deze input, en neemt het vervolgens mee in gesprek met andere partijen. Zo is het LAKS verbonden aan het Expertisenetwerk Sociale Veiligheid. In dit Expertisenetwerk bespreken we waar leerlingen terecht kunnen met vragen over de sociale veiligheid op school en hoe we ze het beste kunnen helpen. Nu we weten dat leerlingen behoefte hebben aan meer actie, kunnen we het daar binnen het Expertisenetwerk Sociale Veiligheid over hebben: hoe gaan we dat regelen? Als je hier ideeën over hebt, neem dan vooral contact met ons op via info@laks.nl.

We vinden het vervelend dat nog steeds ongeveer de helft van de leerlingen aangeeft wel eens stress te ervaren door school. Dit komt voor het LAKS niet als een verrassing. Er zijn namelijk al jaren signalen dat de mentale gezondheid van jongeren onder druk staat. Naast dat we scholen proberen te helpen met het zichtbaar maken van het vertrouwensnetwerk, vragen we voor dit probleem ook aandacht van de landelijke politiek. Het LAKS heeft samen met andere jongerenorganisaties (waaronder JOB MBO, de Landelijke Studentenvakbond en het Interstedelijk Studenten Overleg) gepleit voor de oprichting van een KopZorgenRaad: een speciaal expertteam dat het nieuwe kabinet kan voorzien van zowel gevraagd als ongevraagd advies over het mentaal welzijn van jongeren. Deze KopZorgenRaad zou het kabinet kunnen helpen bij het ontwikkelen van concrete maatregelen om het mentaal welzijn van jongeren te verbeteren. Het is een dringend verzoek aan de politiek om in gesprek te gaan met jongeren en te luisteren naar hun zorgen over de toekomst van hun generatie.

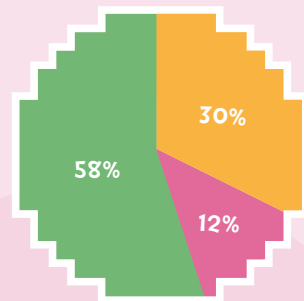

Wat kun je doen als leerlingenraad?

Om te zorgen dat de school een fijne omgeving is waar iedereen zich thuis voelt, zou je ook eens naar de LAKS Taalgids kunnen kijken. Bespreek deze eens met de leerlingenraad: zijn er woorden of onderwerpen die jullie verder in klassen willen bespreken? Voelt iedereen zich fijn bij de woorden die nu gebruikt worden, of zijn er toch leerlingen die zich er buitengesloten door voelen of het niet prettig vinden hoe er over bepaalde onderwerpen wordt gepraat? De taalgids kan een begin zijn om hier een gesprek over te starten, maar je kunt ook op andere manieren je best doen voor een fijne en veilige school. Zo kun je eens met de leerlingenraad naar het anti-pestbeleid kijken van je school. Wat gebeurt er eigenlijk als een leerling gepest wordt? En hoe wordt er aandacht besteed aan het voorkomen van pesten? Bespreek met elkaar wat de school nodig heeft om veilig te zijn voor alle leerlingen, en probeer je daarbij te verplaatsen in een ander.

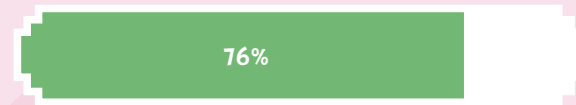
Scan de QR-code en ga direct naar de taalgids

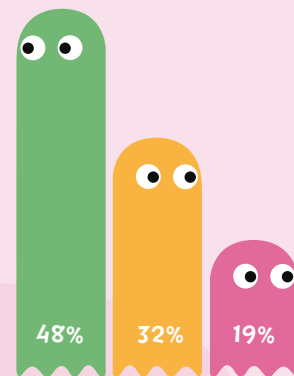
Figuur 7.2

Ben je tevreden over de sfeer op je school?

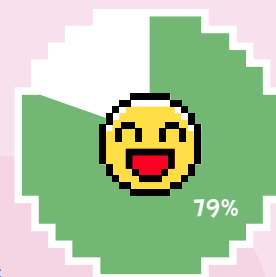
Figuur 7.3

Vind je het leuk om met andere leerlingen van je school om te gaan?

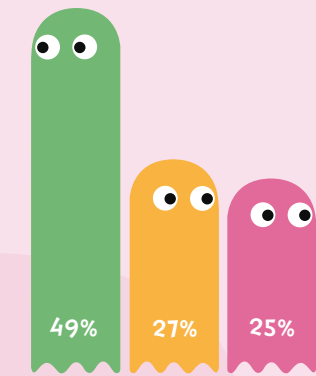
Figuur 7.4

Heb je het naar je zin op school?

Figuur 7.5

Bijna tachtig procent voelt zich veilig op school.

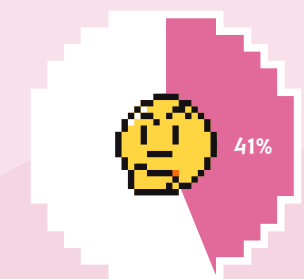
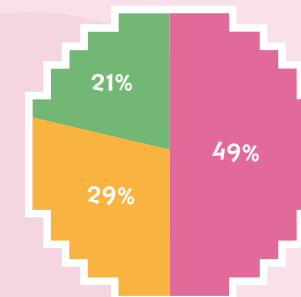

Figuur 7.6

Ben je tevreden met wat je school doet tegen pesten?

Figuur 7.7

Ongeveer de helft van de leerlingen ervaart wel eens stress door school.

Figuur 7.8

Zo'n veertig procent heeft de afgelopen maanden met een of meer soorten pesten te maken gehad.

Algemeen oordeel

In dit laatste hoofdstuk kijken we naar de algemene tevredenheid van leerlingen over hun school.

We laten zien welke rapportcijfers zij aan school gaven, en gaan daarna wat dieper in op welke zaken invloed hebben op de tevredenheid van scholieren. Ten slotte geven we aan welke aspecten goed zijn geregeld binnen de verschillende onderwijsrichtingen, en waar verbetering mogelijk is.

8.1 Inleiding

Om de algemene tevredenheid van leerlingen te meten hebben we de volgende vraag gesteld:

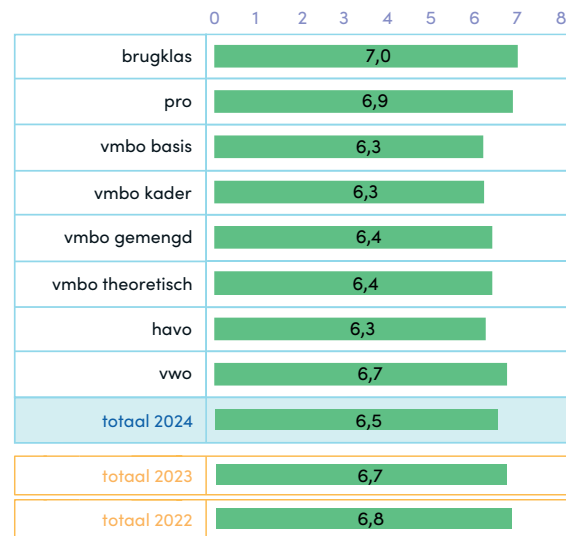
- Wat voor rapportcijfer geef je jouw school?

Eerst laten we het antwoord op deze vraag zien. Daarna hebben we gekeken welke van de eerder besproken vragen invloed hebben op het rapportcijfer. Met deze informatie kunnen we zien hoe scholen de tevredenheid van leerlingen kunnen verbeteren!

8.2 Totaaloordeel sfeer en veiligheid

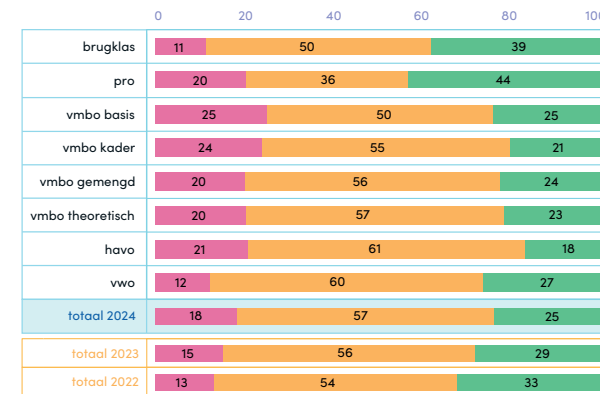
In 2024 gaven alle leerlingen gemiddeld een 6,5 aan hun school. Dat is iets gedaald ten opzichte van de afgelopen jaren: in 2022 was het een 6,8 en in 2023 een 6,7. Zoals te zien in de figuur geven leerlingen in de brugklas, het praktijkonderwijs en het vwo gemiddeld de hoogste cijfers en leerlingen in vmbo basis/kader en havo de laagste. Zoals ook op de meeste thema's te zien was, zijn eerstejaars het meest positief (gemiddeld een 7,3). Hogere leerjaren geven gemiddeld een cijfer tussen de 6,3 en 6,7.

Figuur 8.1: Wat voor rapportcijfer geef je je school? (Gemiddelden)

Voor de volgende figuur hebben we de rapportcijfers verdeeld in drie categorieën: ontevreden (een 5,5 of lager), neutraal (tussen de 5,5 en 7,5) en tevreden (7,5 of hoger). Van alle leerlingen zit een kwart in de hoogste groep (tevreden).

We zien dat leerlingen in het praktijkonderwijs het vaakst een 7,5 of hoger geven; in andere onderwijsrichtingen vallen de meeste leerlingen in de middelste groep (neutraal).

Figuur 8.2: Wat voor rapportcijfer geef je je school? % negatief % neutraal % positief

8.3 Welke omstandigheden hebben de meeste invloed op het rapportcijfer?

Om erachter te komen welke leerlingkenmerken en verschillende tevredenheidsoordelen de meeste invloed hebben op de algemene tevredenheid van leerlingen, hebben we een statistische analyse gedaan die dit berekent.

De volgende leerlingkenmerken blijken van invloed te zijn op het rapportcijfer dat leerlingen aan hun school geven. Deze noemen we in volgorde van belangrijkheid. Hieruit blijkt dat:

- hoe hoger het leerjaar, hoe lager het rapportcijfer dat leerlingen geven;
- leerlingen in de brugklas en het vwo vaker een hoger rapportcijfer geven dan havisten en vmbo-ers;
- leerlingen met een ondersteuningsbehoefte vaker een lager cijfer geven dan leerlingen zonder een ondersteuningsbehoefte.

Ook voor de verschillende tevredenheidsoordelen hebben we een regressieanalyse uitgevoerd om te kijken welke het meeste de hoogte van het rapportcijfer bepalen: als leerlingen positiever antwoordden op deze vragen, was het rapportcijfer dat zij gaven hoger:

- Heb je het naar je zin op school?
- Ben je tevreden over de sfeer op je school?
- Ben je tevreden over wat je leert op school?
- Gaan leraren goed met je om?

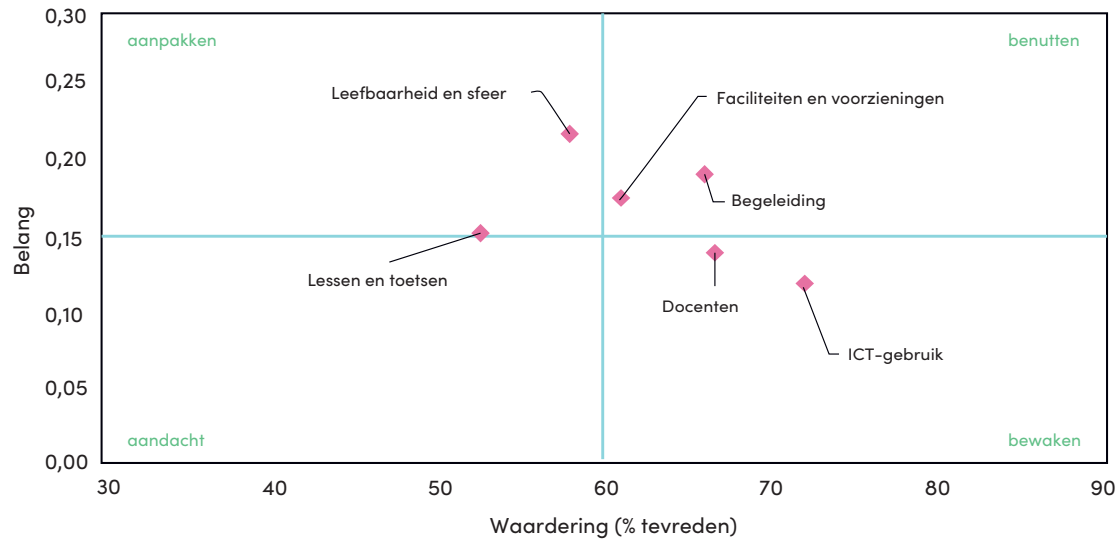
8.4 Investeren in plezier

Zoals we hiervoor hebben vastgesteld, is met plezier naar school gaan het belangrijkste voor de algemene tevredenheid van leerlingen. Daarom is het voor scholen nuttig om te weten hoe zij ervoor kunnen zorgen dat hun leerlingen met zo veel mogelijk plezier naar school gaan. Een prioriteitenmatrix helpt hierbij. Er gaan een aantal statistische stappen vooraf aan het maken van de prioriteitenmatrices, maar hieronder gaan we vooral in op hoe ze afgelezen kunnen worden.

In de matrix staat op de ene as (de y-as) het belang van de totaaloordeelen voor het wel of niet met plezier naar school gaan, de andere as (x-as) geeft de waardering op deze oordelen weer. De waardering is gebaseerd op het gemiddelde percentage positieve scholieren op de totaaloordeelen. Deze twee aspecten worden tegen elkaar afgezet, waardoor er een indeling in vier vlakken ontstaat: aanpakken, aandacht, benutten en bewaken. Hoe hoger een punt in het vierkant staat, hoe groter het belang van die score is: hoog belang betekent dat de score een sterke invloed heeft op de tevredenheid met school. Hoe verder een punt naar rechts staat, hoe hoger de waardering van dat totaaloordeel is.

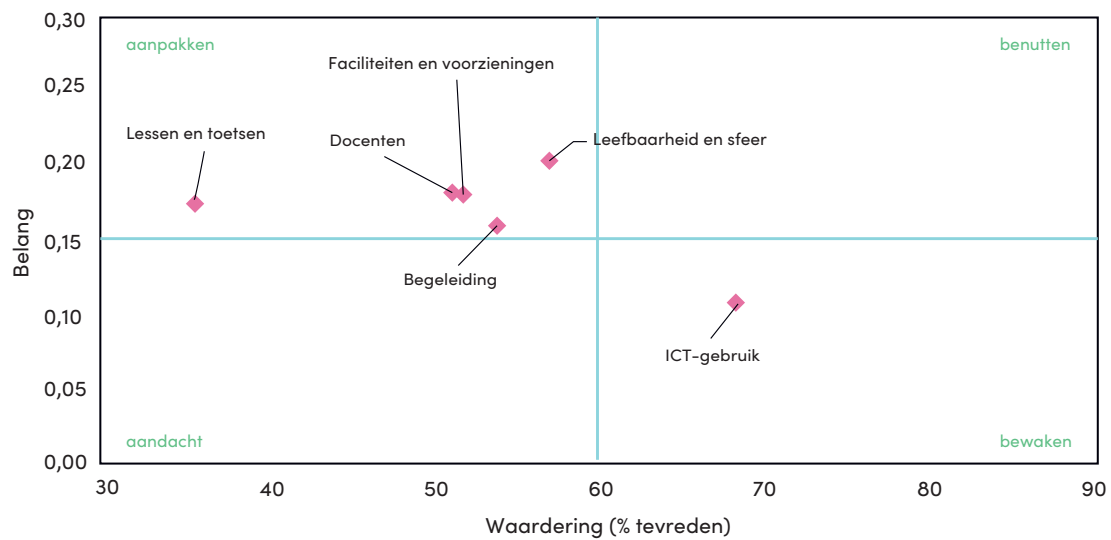
Voor elke onderwijsrichting (pro, vmbo, havo en vwo) is een prioriteitenmatrix gemaakt. Linksonder in die matrices bevinden zich punten waar scholieren niet tevreden over zijn, maar die ook weinig invloed hebben op de algehele tevredenheid (aandacht). Punten waarover leerlingen tevreden zijn, maar die geen grote invloed hebben op de algehele tevredenheid staan rechtsonder (bewaken). Onderdelen die belangrijk zijn voor de algehele tevredenheid én waarover scholieren ook tevreden waren, staan rechtsboven (benutten).

In figuur 8.3 wordt de prioriteitenmatrix voor het praktijkonderwijs weergegeven. In het eerste kwadrant 'aanpakken' staat het thema 'leefbaarheid en sfeer'. Ook het thema 'lessen en toetsen' valt net binnen dit kwadrant, hoewel dit een stuk dichterbij het kwadrant 'aandacht' ligt. Dit betekent dat leerlingen in het praktijkonderwijs ontevreden zijn over deze thema's, terwijl ze wel belangrijk zijn voor de algehele tevredenheid. Hier kunnen scholen dus nog veel op verbeteren.

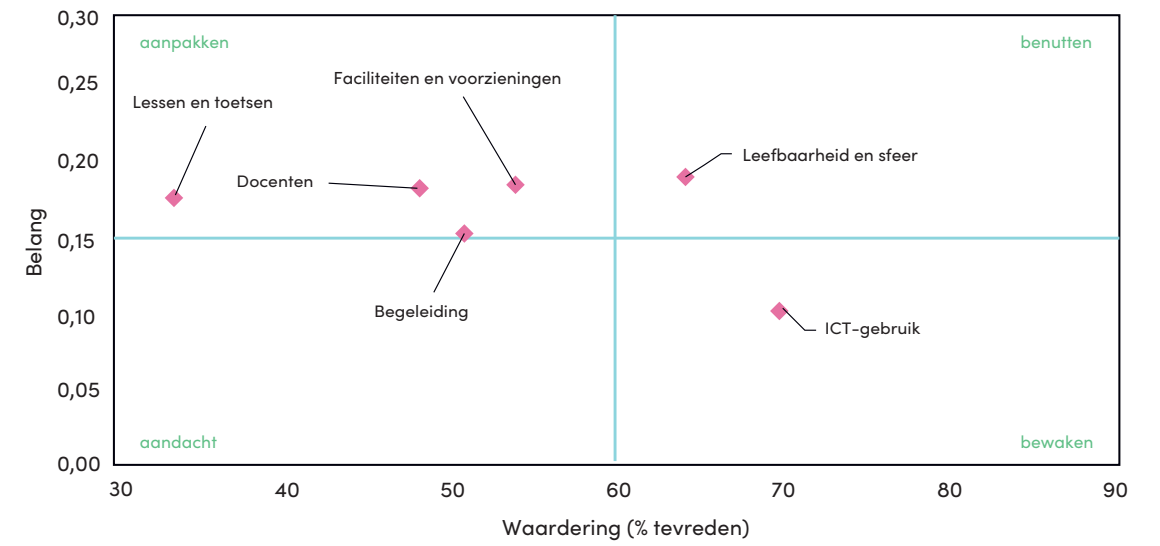
Figuur 8.3: Prioriteitenmatrix voor het praktijkonderwijs

In figuur 8.4 staat de prioriteitenmatrix voor het vmbo. Hier staan vijf van de zes thema's in het kwadrant 'aanpakken'. Deze thema's zijn van belang voor de tevredenheid van leerlingen, maar hun waardering hiervoor is op dit moment laag.

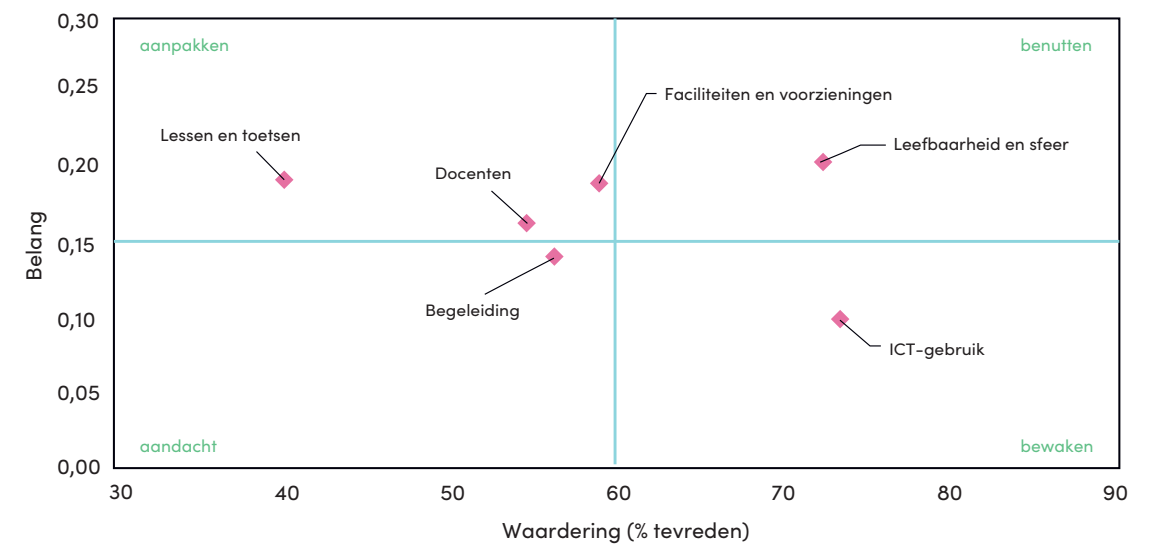
Figuur 8.4: Prioriteitenmatrix voor het vmbo

Figuur 8.5 laat de prioriteitenmatrix voor havo-leerlingen zien. Scholen die voor deze groep de tevredenheid willen verbeteren, kunnen het beste werken aan de thema's 'lessen en toetsen', 'docenten', 'faciliteiten en voorzieningen' en 'begeleiding'. Wat belangrijk is voor havo-leerlingen en waar ze op dit moment ook tevreden over zijn, is de leefbaarheid en sfeer.

Figuur 8.5: Prioriteitenmatrix voor de havo

Tot slot laat figuur 8.6 de prioriteitenmatrix voor het vwo zien. De thema's waar scholen hier de meeste winst op kunnen behalen zijn 'lessen en toetsen', 'docenten' en 'faciliteiten en voorzieningen'.

Figuur 8.6: Prioriteitenmatrix voor het vwo

De LAKS bestuursleden over de resultaten!

Rafke, voorzitter

Het is fijn om te zien dat een ruime meerderheid van de scholieren het leuk vindt om met schoolgenoten om te gaan. Ook geven leerlingen aan dat docenten goed letten op wat de kwaliteiten en verbeterpunten voor leerlingen zijn. En dat alles ondanks het docententekort en de enorme druk op het behouden van voldoende lessen. Wel laat de LAKS-monitor ook duidelijke verbeterpunten zien voor het onderwijs: een derde van de leerlingen zegt dat school niks met hun mening of ideeën doet en 22 procent vindt dat school ze slecht op de hoogte houdt van belangrijke gebeurtenissen. Daarnaast geven leerlingen duidelijk aan dat ze klaar zijn met het eindeloos toetsen; een kwart van de leerlingen is negatief over de huidige gang van zaken. Leerlingen hebben het onderwijs een stabiele 6,5 gegeven, met mooie verbeterpunten waar we als onderwijsveld mee aan de slag kunnen!

Emma, secretaris

Soms werd ik heel blij van de resultaten van de LAKS-monitor en soms schrok ik ervan. Zo vindt het merendeel van de scholieren dat verschillende vakken niet goed op elkaar afgestemd zijn en vindt slechts 28 procent van de leerlingen dat de opgedane kennis nuttig is voor later. Deze resultaten zijn de afgelopen jaren steeds negatiever geworden: leerlingen worden te weinig betrokken bij besluitvorming! Gelukkig stemmen de cijfers over sfeer en veiligheid positiever. Dat is een belangrijke basis en geeft me hoop dat leerlingen in 2025 weer een stukje tevredener zullen zijn.

Niels, penningmeester

Het is ontzettend fijn dat de LAKS-monitor ook dit jaar weer door tienduizenden leerlingen is ingevuld! Zo blijft de monitor een accuraat beeld geven van wat de Nederlandse scholieren vinden. Daardoor kunnen we zien dat bijvoorbeeld rond het thema begeleiding heel wat aandachtspunten zitten. Ik vind het zeer zorgwekkend dat we langzaam het punt naderen dat minder dan de helft van de leerlingen tevreden is over de begeleiding die ze krijgen op school. Wel is het fijn om te lezen dat meer dan zestig procent van de leerlingen positief is over sfeer en veiligheid op school. Hier moet wel het grote verschil worden opgemerkt tussen het vwo en het vmbo: veel meer vmbo-leerlingen zijn hierover negatief dan vwo-medeleerlingen. Een duidelijke oproep om hier flink aan te gaan werken!

Dada, algemeen bestuurslid

Als burger in een samenleving is het soms fijn om stil te staan bij de dingen die er in de wereld om je heen gebeuren. Wat er speelt in de wereld leeft ook onder jongeren; deze gebeurtenissen hebben tenslotte invloed op hun leven. Daarom is het jammer om te zien dat zeker 61 procent van de scholieren negatief is over de mate waarin actualiteiten in het nieuws worden besproken tijdens de les. Door dit wel te doen geef je leerlingen de ruimte een mening te (leren) vormen en deze ook te (leren) verwoorden. Daarnaast helpt het als leerlingen op school leren omgaan met mensen die een andere mening hebben dan zichzelf. Door goede begeleiding en het creëren van een veilige omgeving zet je scholieren in hun kracht en raken ze actief betrokken met de samenleving waarin zij zich bevinden. Gelukkig horen wij niet alleen maar negatieve geluiden en is er dus genoeg hoop voor 2025.

Lelie, algemeen bestuurslid

Waar ik echt blij van word is dat bijna tachtig procent van de leerlingen toegang heeft tot het lesmateriaal en de digitale leermiddelen die zij nodig hebben. Voor de twintig procent waarbij dat nog niet zo is, blijft het LAKS zich inzetten. Deze middelen zijn noodzakelijk om (kwalitatief goed) onderwijs te kunnen volgen en zouden dus voor iedereen beschikbaar moeten zijn. Daarnaast vind ik het fijn om te zien dat bijna tachtig procent van de leerlingen zich veilig voelt op school. Echter schrik ik ervan dat zo'n veertig procent van de leerlingen in de afgelopen drie maanden pestgedrag heeft ervaren en dat maar de helft van de leerling positief is over wat de school tegen pestgedrag doet. Dat moet snel worden verbeterd!

Jonas, algemeen bestuurslid

Het is ontzettend goed dat weer heel veel leerlingen in het land de LAKS-monitor hebben ingevuld. Als portefeuillehouder inclusief onderwijs ben ik alleen wel écht geschrokken van het feit dat slechts de helft van de leerlingen met een ondersteuningsbehoefte tevreden is over de hulpmiddelen op school. Dat betekent dat leerlingen die hulp(middelen) nodig hebben, deze nog onvoldoende krijgen, en dat is een kwalijke zaak. Waar ik wel blij van word is dat ruim 75 procent van de leerlingen tevreden is over diens mentor. Natuurlijk streven we met z'n allen naar de honderd procent, maar driekwart betekent dat we de goede kant opgaan!

Kars, algemeen bestuurslid

Helaas is het ook dit jaar weer zo dat ongeveer veertig procent van de leerlingen de afgelopen maanden op diverse manieren is gepest. Dit zijn verontrustende cijfers, zeker aangezien dit percentage vorig jaar even hoog was: we zien daar dus geen verbetering. Het hoort een fundamenteel recht te zijn voor alle leerlingen om te kunnen leren en floreren in een pestvrije omgeving. Daarom is het van groot belang dat het ministerie, schoolleiders, docenten en organisaties zoals het LAKS zich onverminderd inzetten om dit percentage zo snel mogelijk naar nul te brengen. Een veilige en ondersteunende leeromgeving is essentieel voor de ontwikkeling en het welzijn van iedere leerling.

Bijlage

Vragenlijst LAKS-monitor 2024

De leerlingenraad, het LAKS en jouw school willen graag weten hoe jij denkt over jouw onderwijs. Door deze vragenlijst in te vullen geef je toestemming aan het LAKS om jouw antwoorden anoniem te verwerken en naar je school & leerlingenraad te sturen. Niemand kan zien welke antwoorden van jou zijn.

- Ik ben een:
 - Man
 - Vrouw
 - Anders
 - Dat wil ik niet zeggen
- In welk leerjaar zit je?
 - 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
- Welke onderwijssoort volg je?
 - Praktijkonderwijs
 - Brugjaar (combinatieklassen vmbo/havo en havo/vwo)
 - Vmbo brugjaar (leerjaar 1 of 2 van vmbo, maar leerweg nog niet gekozen)
 - Vmbo basis
 - Vmbo kader
 - Vmbo gemengd
 - Vmbo theoretisch
 - Havo
 - Vwo (atheneum)
 - Vwo (gymnasium)
- Welk profiel heb je gekozen? [Alleen voor vmbo theoretisch leerjaar 3 of 4]
 - Techniek
 - Zorg en welzijn
 - Economie
 - Groen / Landbouw
 - Ik heb (nog) geen profiel gekozen
 - Anders
- Welk profiel heb je gekozen? [Alleen voor vmbo basis, kader of gemengd leerjaar 3 of 4]
 - Dienstverlening en producten
 - Zorg en welzijn
 - Groen
 - Economie en ondernemen
 - Produceren, installeren en energie
 - Bouwen, wonen en interieur
 - Horeca, bakkerij en recreatie
 - Mobiliteit en transport
 - Media, vormgeving en ICT
 - Maritiem en Techniek
 - Ik doe twee profielen tegelijk
 - Ik heb nog geen profiel gekozen
 - Anders
- Welk eerste profiel heb je gekozen? [Alleen voor vmbo basis, kader of gemengd leerjaar 3 of 4 EN twee profielen tegelijk]
 - Dienstverlening en producten
 - Zorg en welzijn
 - Groen
 - Economie en ondernemen
 - Produceren, installeren en energie
 - Bouwen, wonen en interieur
 - Horeca, bakkerij en recreatie
 - Mobiliteit en transport
 - Media, vormgeving en ICT
 - Maritiem en Techniek
- Welk tweede profiel heb je gekozen? [Alleen voor vmbo basis, kader of gemengd leerjaar 3 of 4 EN twee profielen tegelijk]
 - Dienstverlening en producten
 - Zorg en welzijn
 - Groen
 - Economie en ondernemen
 - Produceren, installeren en energie
 - Bouwen, wonen en interieur
 - Horeca, bakkerij en recreatie
 - Mobiliteit en transport
 - Media, vormgeving en ICT
 - Maritiem en Techniek
- Welk profiel heb je gekozen? [Alleen voor havo of vwo leerjaar 4 of hoger]
 - Cultuur en Maatschappij
 - Economie en Maatschappij
 - Natuur en Gezondheid
 - Natuur en Techniek
 - Economie en Maatschappij / Cultuur en Maatschappij
 - Natuur en Techniek / Natuur en Gezondheid
 - Natuur en Techniek / Economie en Maatschappij
 - Natuur en Gezondheid / Economie en Maatschappij
 - Natuur en Techniek / Cultuur en Maatschappij
 - Natuur en Gezondheid / Cultuur en Maatschappij
 - Ik heb nog geen profiel gekozen
- Helpen leraren je om je best te doen op school?
 - Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
- Letten je leraren op wat je goed en niet zo goed kunt?
 - Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel

11. Ben je tevreden over wat je leert op school?
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
12. Doe je verschillende dingen in een les?
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
13. Werken computers, laptops of tablets goed op je school?
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
 - Niet van toepassing
14. Ben je tevreden met het gebruik van computers of digibord in de les?
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
 - Niet van toepassing
15. Bespreken leraren wel eens het nieuws in de lessen? (Bijvoorbeeld dingen uit het (jeugd)journaal, een nieuwswebsite of uit de krant)
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
16. Is dat wat je leert op school nuttig voor als je van school af gaat?
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
17. Ben je tevreden over de extra activiteiten buiten de les? (Bijvoorbeeld schoolreisje, sportdag of bezoek aan museum)
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
 - Niet van toepassing
18. Helpt de school je met het kiezen van een volgende studie of werk?
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
 - Niet van toepassing
19. Kunnen je leraren goed uitleggen?
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
20. Ben je tevreden over je mentor?
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
21. Krijg je hulp als je problemen hebt met leren?
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
 - Niet van toepassing
22. Vertellen je leraren je duidelijk hoe je een opdracht of toets hebt gemaakt?
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
23. Vertelt de school leerlingen de belangrijke dingen die op school gebeuren? (Bijvoorbeeld nieuws over activiteiten, regels of lesuitval)
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
24. Doet de school iets met de mening of ideeën van leerlingen? (Bijvoorbeeld via een leerlingenraad kunnen leerlingen inspraak hebben)
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
25. Ben je tevreden over de sfeer op je school?
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
26. Vind je het leuk om met andere leerlingen van je school om te gaan?
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
27. Heb je het naar je zin op school?
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
28. Voel je je veilig op school?
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
29. Zijn de regels op je school duidelijk?
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
30. Helpt de school je goed als je persoonlijke problemen hebt? (Bijvoorbeeld gezondheidsproblemen, problemen thuis, ruzies)
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
 - Niet van toepassing
31. Ben je tevreden met wat je school doet tegen pesten?
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
 - Niet van toepassing
32. Ben je de afgelopen 3 maanden gepest op school? (Bijvoorbeeld klas, schoolplein, kantine, wc's, gang)
- Zeker wel
 - Meestal wel
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal niet
 - Zeker niet
33. Ben je de afgelopen 3 maanden online gepest door leerlingen van school? (Bijvoorbeeld via WhatsApp, Instagram, Snapchat, Facebook)
- Zeker wel
 - Meestal wel
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal niet
 - Zeker niet
34. Hebben leerlingen van je school je de afgelopen 3 maanden expres lichamelijk pijn gedaan?
- Zeker wel
 - Meestal wel
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal niet
 - Zeker niet
35. Hebben leerlingen van je school je de afgelopen 3 maanden gediscrimineerd? (Bijvoorbeeld gemeen doen om wie je bent, waar je vandaan komt, hoe je eruit ziet of door je geloof)
- Zeker wel
 - Meestal wel
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal niet
 - Zeker niet
36. Helpt je school je bij het zoeken naar een stage? [Alleen voor praktijkonderwijs]
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
 - Niet van toepassing
37. Leer je op jouw stage dingen die handig zijn voor werken? [Alleen voor praktijkonderwijs]
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
 - Niet van toepassing
38. Sluiten de toetsen aan op wat je hebt geleerd in de lessen?
- Zeker niet
 - Meestal niet
 - Soms wel, soms niet
 - Meestal wel
 - Zeker wel
 - Niet van toepassing

39. Helpt de school jou, naast het begrijpen van de lesstof, ook met andere vaardigheden? (Bijvoorbeeld vinden van goede informatie, leren plannen, presenteren of hoe je goed met elkaar om kunt gaan)

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

40. Gaan leraren goed met je om?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

41. Ben je tevreden over de begeleiding die je hebt gehad bij het kiezen van jouw profiel/vakkenpakket? [Alleen voor havo of vwo leerjaar 4 of hoger OF vmbo leerjaar 3 of hoger]

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

42. Ben je tevreden over de voorbereiding op de eindexamens? [Alleen voor havo of vwo leerjaar 4 of hoger OF vmbo leerjaar 3 of hoger]

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

43. Hebben leraren genoeg tijd voor je?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

44. Wordt er op school aan je gevraagd wat je van de lessen vindt?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

45. Heb je op school toegang tot boeken, computers of andere lesmaterialen om je schoolwerk goed te kunnen doen?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

46. Worden verschillende vakken op elkaar afgestemd? (Bijvoorbeeld niet te veel grote opdrachten tegelijk)

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

47. Heb je op school extra hulp nodig bij één of meer van de volgende beperkingen, ziektes of aandoeningen (dit noemen we een ondersteuningsbehoefte)? [NIET voor praktijkonderwijs]

- ADHD, ADD of concentratieproblemen
- Autisme (Autisme Spectrum Stoornis (ASS), klassiek autisme, Asperger en PDD-NOS (waaronder subgroep McDD))
- Dyslexie, dyscalculie of een taalontwikkelingsstoornis (TOS)
- Chronische aandoening/ziekte [migraine, longziekte, huidaandoening, diabetes, chronisch vermoeidheidssyndroom, reuma, artrose, MS, astma, spierziekte, kanker, epilepsie, hart- en vaatziekte, darmstoornis]
- Psychische aandoening (depressie, psychose, manisch-depressieve stoornis, schizofrenie, bipolaire stoornis, angststoornis, borderline, eetstoornis)
- Visuele of auditieve functionele beperking
- Motorische functionele beperking in bewegen of spreken
- Een andere ondersteuningsbehoefte of ziekte

- Nee
- Ja
- Dit wil ik niet zeggen

48. Ben je tevreden over de hulpmiddelen en aanpassingen op school voor jouw ondersteuningsbehoefte? (Bijvoorbeeld bij het maken van toetsen) [NIET voor praktijkonderwijs EN; alleen bij ondersteuningsbehoefte]

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Ik krijg geen extra hulp op school

49. Ervaar je wel eens stress door school? [NIET voor praktijkonderwijs]

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

50. Is er een leerlingenraad op jouw school?

- Nee
- Ja
- Weet ik niet

51. Kun je extra vakken of activiteiten volgen als je dat wilt? (Bijvoorbeeld debatclub, schoolband of een extra taal)

- Nee
- Ja
- Weet ik niet

52. Ben je tevreden over de plek(ken) op school waar je rustig kunt leren? (Bijvoorbeeld Open Leercentrum, bibliotheek, aula of stillerimte)

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

53. Is voor jou duidelijk waar of naar wie je toe moet als je een klacht hebt?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

54. Ben je tevreden over de beroepsgerichte praktijklessen? [Alleen voor vmbo]

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

55. Ben je tevreden over de plek(ken) waar je pauze kunt houden?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

56. Wat voor rapportcijfer geef je jouw school?

- [rapportcijfer: 1 – 10]

57. Wil je nog iets tegen jouw school zeggen?

Bijlage

Deelnemende scholen

Brin	Naam school
00IP00	KSH
00LJ00	Schaersvoorde
00LJ05	Schaersvoorde
00PJ00	Erasmus College
00ZD00	Bonhoeffercollege
01EO08	Purmerendse ScholenGroep
01IW00	Dongemond College
01IW03	Dongemond College
01LZ00	Eerste Christelijk Lyceum
01MO00	Trevianum Scholengroep
01NJ16	AOC Terra
01VJ06	PrO Arkelstein
02DZ04	Stanislas Dalton
02IC00	RG0
02TZ00	St. Michaël College
02VA00	Roelof van Echten College
02VA01	Roelof van Echten College
02VA04	Roelof van Echten College
03AQ00	Open Schoolgemeenschap Amsterdam
03FO00	CVO 't Gooi
03FO01	CVO 't Gooi
03FO04	CVO 't Gooi
03KN00	Pius X College
04DS00	Trevianum Scholengroep
04GU00	Elde College
04GU03	Elde College
04GU06	Elde College
04IK00	Accent Centrum
05AV00	Twents Carmel College
05AV01	Twents Carmel College
05AV02	Twents Carmel College
05AV03	Twents Carmel College
05AV04	Twents Carmel College
07BQ00	Trevianum Scholengroep
07FO00	Praktijkschool Westfriesland
07HF00	Accent Praktijkonderwijs Delfshaven
08LP00	Isendoorn College
08LP01	Isendoorn College
09VG00	Reeshof College
10JY00	Het Plein
11AI00	Gooise Praktijkschool
12IR05	De Nieuwe Veste
13EE00	Stichting Regionale Scholengemeenschap Enkhuizen
14SM05	College de Brink
15NY00	Curio Praktijkschool
15QW00	RG0
16AW00	OSG Echnaton
16IH00	RSG TER APEL
16MQ00	Koning Willem II College
16PA00	Christelijk Gymnasium Utrecht
16YC00	Mondia Scholengroep
17BZ02	OOZ
18BR00	PrO Assen
18UZ00	Ubbo Emmius Praktijkonderwijs
18XU00	Beatrix College
19IW00	Wolfsbos
19IW02	Wolfsbos
19IW04	Wolfsbos
19KZ00	Pallas Athene College

Brin	Naam school
19QA00	Koningin Wilhelmina College
19QA04	Koningin Wilhelmina College
19UQ02	vso Leystede
19UR00	PrO Winschoten
19XH01	Het Hooghuis
20BC00	Oranje Nassau College
20BC01	Oranje Nassau College
20BQ00	Mill Hill College
20CL00	Scholengroep Leonardo Da Vinci
20CP00	Mondia Scholengroep
20CP04	Mondia Scholengroep
20DF00	Scholengroep Leonardo Da Vinci
20DF01	Scholengroep Leonardo Da Vinci
20DF09	Scholengroep Leonardo Da Vinci
20DH06	Kompaan College
20DH12	Kompaan College
20DH13	Kompaan College
20EI03	Vathorst College
20GD00	Campus 013
20KA00	Groenewald
20LA00	Esdal College
20LA02	Esdal College
20LA03	Esdal College
20LA05	Esdal College
20LA06	Esdal College
20LA07	Esdal College
20MH00	Jac. P. Thijsse College
20ZK02	OMO Tongerlo
21EX00	Theresialyceum
21GU00	Edith Stein College
21GU12	John Dewey College
21KM00	Praktijkcollege Zoetermeer
21WE00	Kaj Munk College
23JA01	VMBO Grafisch Lyceum Rotterdam
25EF01	Vonk
25EF02	Vonk
25EF03	Vonk
25EF04	Vonk
25EF05	Vonk
25EF06	Vonk
25EF08	Vonk

Aantekeningen

Waar vergeet-me-nietjes bloeien.

Lined writing area for the left side of the page.

Lined writing area for the right side of the page.

Aart

Colofon

De LAKS-monitor 2024 is het tevredenheidsonderzoek van het Landelijk Actie Komitee Scholieren (LAKS) onder scholieren in het voortgezet onderwijs. Dit rapport met de landelijke resultaten van de LAKS-monitor 2024 is uitgegeven in juni 2024.

Algemene projectcoördinatie:

LAKS, Utrecht

Elsbeth de Vries

Niels Schipper

LAKS team

Onderzoek:

ResearchNed, Nijmegen

Danny Brukx

Tessa Termorshuizen

Eline Luyten

Josien Lodewick

Vormgeving:

De Staat van Creatie, Goutum

Marije Bakker

Tarek Laarif

Jetze Paulusma

Druk:

PostFly, Amsterdam

De LAKS-monitor 2024 kon worden uitgevoerd dankzij een financiële bijdrage van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

© 2024 ResearchNed Nijmegen in opdracht van het Landelijk Actie Komitee Scholieren. Alle rechten voorbehouden. Het is niet geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in publicaties zonder nauwkeurige bronvermelding. ResearchNed werkt conform de kwaliteitsnormen NEN-EN-ISO 9001:2015 voor kwaliteitsmanagement systemen en NEN-ISO 20252:2019 voor markt-, opinie- en maatschappelijk onderzoek. Momenteel wordt er gewerkt aan verlenging van de certificering NEN-ISO 27001:2017 voor informatiebeveiliging.

Aan de slag met de resultaten

